

gökmavi

2020 Ağustos, Sayı: 7, Fiyatı: 10 TL

s a n a t - e d e b i y a t - y a a m

Kadın ve Medeniyet

Oku / Yeşil Yol / Ben Sen Kavgaıları Bir Bencilik Kanı / Görünmeyen Rüya / Tek Ticaret / Kırık Notlar / İki Bin Yılın Sızısı / Somut Zamanlar / Ombre Çiçekleri / Çiçekler / Annem / Yazı Atölyesi / Bir Gün Mutlaka / Kimdi Islak Elleriyle Güneşi Çağırın / Bir Of Çeksem / Ağaç Korkutma / Kaval Dinleyen Yılan / Küçürek Öyküler / Modern Hayat Sayıklamaları / Hazan Vakti / Göz Gazeli / Büyüdük mü? / Şeyh Şamil 3 / Kalbin Yarası Kibirdir / Destanlar Burcu'ndaki Şair

OKU /

Ayşegül Temizer

Baktık ki çok uzun olacak, biz de kitapların ilk paragraflarının başlangıç cümlelerini aldık. Bir de şuraya not düşüyoruz, **"Siz de en sevdiğiniz kitabın giriş cümlesini bizimle paylaşın"** diye...

Bu şekilde sizinle bağ kurmak istiyoruz. Böylece bu sayfayı hep birlikte oluştururuz. İlerleyen zamanlarda sayfa kendi dinamiğini oluşturur ve en sevdiğiniz kitaptan parçalar göndermenizi isteriz. Bu sayfa sizlerin tasarımları, çizimleri ve paylaşımlarından oluşan "OKU! " sayfası olacak. Hem en kıymetli de oku!, diyerek başlamıyor mu?

Bu sayfada, sizden de izler olması için, instagramda **#ilkcümleyioku** etiketiyle paylaşın.

Ya da isterseniz aysegul@gokmavidergi.com e-posta adresine göndererek bize ulaşabilirsiniz.

gökmavi dergi ekibi, sizlerin çalışmalarını merak ve heyecanla bekliyor.

KUTADGU BİLİĞ /
YUSUF HAS HÂCİP

*Bismillahirrahmanirrahim
Hamd u sipas ü minnet ve öküş
öğdi tengri 'azze ve celleka kim
ulugluk idisi tükel kudretliğ
padışah turur.*

KÖRLÜK /
JOSE SARAMAGO

Sarı ışık yandı.

GÖRMEK /
JOSE SARAMAGO

*On dört numaralı seçim
sandığı başkanı, yağmurdan
sırılsıklam ıslanmış
şemsiyesini sertçe kapatıp,
arabasını bıraktığı yerli
şu an bulunduğu kapıya
kadar ki kırk metreyi koşar
adım katederken pek işe
yaramamış gibi görünen
gabardini sırtından
çıkarmıştı ki, yüreği
çıkacakmışçasına içeri girip,
Oy kullanmak için berbat bir
hava, diye yakındı.*

EYLÜL /
MEHMET RAUF

*Salonda bahçedekilerin
kahkahaları iştibilebiliyordu.*

ÇALIKUŞU /
REŞAT NURİ GÜNTEKİN

Dördüncü sınıfta idim.

ÜŞÜYEN SOKAK /
CENGİZ DAĞCI

*Önce çekmecedeki sakladım
ben bu hikayeleri; ama
zihnimi kurcalayıp durdu
hep.*

SİBİRYA'DAN
SEÇMELER /
W. RADLOF /

*Ural dağlarının sırtlarını
aşan bir yolcu, Avrupa
ve Asya Rusyasını
birbirinden ayıran sınır
direklerini geçer geçmez
büyük kuzey Asya
düzlüğüne iner.*

Bayrak Yay. Mat. San. ve Tic. Ltd. Şti. adına
İmtiyaz Sahibi: Aykut Edibâli

2020 Ağustos, Sayı: 7

Yazı İşleri Müdürü: Ahmet Edibâli

Yayın Kurulu:

Filiz Edibâli, Ertuğrul Şakar, İdris Taşpınar,
Hayrettin Durmuş, Selami Yıldırım,
Hakkı Şener, Lütfi Kılıç, Turgut Yıldızan,
Yahya Demeli, Mürşit Atlıakın

Fiyatı: 10 TL

Abone bedelini yatırıp, isminizi, TC kimlik numaranızı, adres ve telefon bilgilerinizi whatsapp hattına ya da e-posta adresimize iletiniz.

Gelen yazılar yayınlanırsa da yayınlanmasa da geri verilmez. Yazıların sorumluluğu yazara aittir. Yazılara, çizimlere telif ücreti ödenmez. Yayın kurulu yazılarda değişiklik yapabilir. Yayınlanan yazılar Gökmavi Dergisi'nin izni olmadan başka bir yerde yayınlanamaz. Yayın politikasına uygunluk aranır.

Baskı: Akademi Matbaa - Topkapı - 26.07.2020
Ayda Bir Yayınlanır. Yerel-Sürelî Yayın.

www.gokmavidergi.com

[/gokmavidergi](https://www.facebook.com/gokmavidergi)

mektup@gokmavidergi.com

0 533 817 92 50

BANKA HESAP BİLGİLERİ

Hesap Sahibi:

Bayrak Yayımcılık Matbaacılık Sanayi ve
Ticaret Limited Şirketi

Türkiye İş Bankası / Çağaloğlu Şubesi:
TR11 0006 4000 0011 0950 7218 37

Posta Çeki Hesap No: 5208657

Kadına ve medeniyete dair

| Ahmet Musa Alp

Bu sabah yine saçlarını taradım kızımın. Baba acıktım, diyen sesi duyduğuma hamd ederek uyandığım bir günün daha sabahında. El ele yürümek o mucize ile ne büyük şeref... diye düşünürken içimden bir ses; "Aman kimse duymasın" diyor. "Adam kısmı şunu yapar" sözleriyle şartlanmışız galiba. Peki adamlık ne, kadın kısmının işi ne? Yaradan kadın ve erkeğin ne yapmasını istiyor?

Çocuklar / Bu dünyada yaşayabilecek en erkek adam, adam gibi adam bir çocuk gibi eşiyile yarışmış, huzur bulmak için eşinden konuşmasını istemiş, ev işi yapmış, kendisine "kızlar babası" denilmesinden de çok mutlu olurmuş. Üstelik onun dünyayı şerefliendirdiği yıllarda kız çocukları toprağa gömülüyormuş. **Allah, diri diri toprağa gömülen masum, cennet kokan kızlara** hangi günah yüzünden öldürüldüklerini sorunca o bebekler ne cevap verecekler o acabva? Rabbimizin hükmü ne olacak acaba?

Çocuk ve Kadın Katilleri / Kadın, çocuk, erkek... Allah'ın indinde hangisi daha insan. Ya insanın gözünde? Kadın cinayetleri, çocuk cinayetleri, erkek cinayetleri... İnsan hani? Galiba bu ayrımlar bize katledilenin insanlık olduğunu unutturuyor.

Katliamın, vahşetin nedeni mi olurmuş? **Cahiliye katillerine; hangi nedenle öz kızını toprağa gömdün, diye sorsak! Yüzsüzdür insan. Belki onlar da utanmadan cevap verir, sebep de söylerdi.** Bugünün katillerine sorunca da cevap veriyorlar. Neden dövdün, sonra boğdun, sonra yaktın, sonra beton döktün, sonra uçurumdan attın, diye! Sebep söylüyor ahlaksız! Eşime sadık olmadığımı ifşa edecektim korktum, diyor korkak sefil... Dava dosyası önümüzde yok, işin detayını bilmiyoruz! Ama bu haberleri okudukça bir tiksinti kaphyor insanın içini, küf kokusu, çürük kokusu doluyor insanın genzine. İnsan öfkeyle yumruklarını sıkıyor...

Sorun Ne? / Öfkemizi yutup düşünelim. İşin çözümünü arayalım. Şiddet ile birlikte pek çok hatalı ve keyfi uygulamanın sebebi olarak, haksızca, bilinçli ve maksatlı şekilde inancımız ve kültürümüz gösteriliyor. Neden?

Bugünkü toplumda kadın ve erkeğin konumlandırılması ne dinin ari halinin gereğidir ne de mantığın, aklın. İnsanlar, insanca, yaratılışlarına uygun bir yaşam için beraberce cennete yürüebilmek için hayatını birleştirmeli.

En Çok Kimi Seviyorsunuz? / Peygamberimize bu dünyada en sevdiği kişi sorulunca eşinin adını söylemiş. Hz. Ayşe'ye peygamberimizin evde ne yaptığı sorulunca da "**Ailesinin hizmetinde bulunurdu...**" dermiş. Bu sözler bize kuru kuruya, lafta kalan bir sevgiyi değil dengeli ve adil bir aile hayatını işaret eder.

O'nun yaşantısını şöyle bir okuduğumuzda göreceğiz ki; Allan'ın elçisi, evde kendi elbiselerini temizler, söküklarini kendi diker, ayakkabılarını kendi güzel elleriyle tamir eder, evi süpürürmüş. Elbette kendisinin yardımcıları da varmış ve büyük tevazu ile onlarla beraber yemek yiyip onlarla hamur yoğurmuş. O koyun saçar, devesinin bakımını kendi yapar, çarşıdan aldıklarını kendisi taşımış. Bir defasında satın aldıklarını yanındaki arkadaşı taşımak isteyince "Bir şeyi sahibinin taşınması daha uygundur" buyurmuş...

Çözüm Ne? Kendi evlerimizi bir düşünelim. Yaşamlarımızı Kur'an'a sorsak, Peygamberimizi evimize davet etsek, şerefliendirseler bizi. Belki en

güzel yere kızı Fatma'sının oturmasını isterdi, belki de Hz Ayşe'nin. Bizim yaşamlarımız onların yaşamlarına ne kadar benziyor, Allah'ın dinine ne kadar uygun?

Bu kadar basit ve küçük konuları aşamazsak; evlerimizde sevdiğimizi söylediğimiz kişilere karşı bile adil ve merhametli olamazsak nasıl olur da dünyada yeni bir düzeni kuracağız?

Hür ve onurlu, fıtrata uygun bir yaşam; kadın, çocuk ve erkek tüm insanların hakkıdır. Kapitalist, Batıcı bakışla sorunlarımıza çözüm bulmak mümkün değildir. Yaşanan her cinayet sonrasında "çözüm" diye sunulan dayatma sözleşmeler yeni felaketleri getiriyor. Toplumumuza ve toplumlara hâkim olan şiddet ve ekonomik esaret meselesine, kör düğüm hale getirilen kadın erkek ilişkileri sorunsalına bir de eşcinsellik hastalığını, pislüğünü dahil eden, erkeği peşinen vahşi ve katil sayan, aileye kas eden, kültürü, dini şiddetin kökeni olarak gösterip yok edilmesini hedefleyen İstanbul Sözleşmesi yeni ve daha derin yaralar açmaktadır.

Günümüzde maddileştirilen insan ilişkileri; Yunan mitolojisi, sembolleri ve mantığı üzerine kurulu hâkim Batı ideolojisi yüzünden karışan zihinlerimizin aradığı çözüm aslında çok uzakta değil. Çözüm İslâm'ın insan medeniyetindedir. Vahşete kirlenmiş, kim olduğunu unutmuş beşerin yeniden 'yüce insan' haline gelmesini sağlayacak **gönül ve akıl rönesansına;** kadın, çocuk, erkek, siyah, sarı, kızıl ve beyaz tüm insanlar gibi, yeryüzündeki herkes gibi biz de muhtacız.

YEŞİL YOLU

Behzat Aktura

Hayalini düşlediğim şirkete iş görüşmesi için çağrılmış, evden heyecanla çıkmıştım. Kızılay'da şirkete giden dolmuşlara yürürken sağ çaprazaya doğru sapan yol dikkatimi çekti. Hani senelerdir önünden geçmenize karşın hiçbir zaman girmedığınız sokaklar olur ya, işte onlardan birisi. Sebepsiz bir şekilde, içten içe oradan geçme isteği duydum. Saate baktım. Daha vaktimin olduğunu hesap edince, kendimi, herkesin yan yana yürümesine karşın kimsenin birbiriyle konuşmadığı bu gizemli sokağa attım.

Daha önce girmemiş olsam bile biliyordum; hastanelere giden yoldu burası. Neden bilmiyorum; çocukluğumdan beri hastaneler hapishane gibi gelirdi bana. Oralara, onlara doğru yürümek zordu. Orada suçsuz olmasına karşın biyolojik kaderleri tökezlemiş mahkûmların yatığını düşünürdüm. Belki de yolum pek düşmediği için karamsardı hastanelere karşı bakış açım, bilemiyorum.

İşte o gri renklerle bezenmiş, kendince bir gizem barındıran yolda yürüdüm biraz. O yolun insanlarını inceledim. Yanımdan geçen insanlarda takatsiz yürüyüşlerin, gözünden ferî alınmış bakışların ağırlığı artmaya başlıyordu. Anlaşılan o ki hastane giderek yaklaşıyordu.

Biraz daha ilerledikten sonra, derman bulmak için geldiği hastaneden yürümeye dermanı kalmamış halde çıkan bir kadına gözüm takıldı. Sağ göz bebeğinin çevresi istilacı kuvvetler tarafından kuşatılmış gibiydi. Sol üst çaprazaya istemsizce bakan kahverengi bir göz ve etrafını saran mavi bir halka... Yüzü, onu çeken ölüm ile doktor-

ların savaş alanıydı sanki. Biraz enkaz, biraz da galibiyet sevinci... Yüzündeki çizgilere baktım; “Acı çekiyorum, öyleyse varım!” diyordu birçoğu. Dağın yanından akan akarsular misali burnunun yanından geçen gözyaşı debisi yüksek derin çizgi yatakları...

İnan bana anlamadım; var olduğu için mutlu mu, değil mi? İstemsiz yaşamdı belki hayatının özeti. Belki de yoktu bir bekleyeni, belki kendisi taşradan Ankara’ya gelmiş bir misafirdi. Acaba o yüzden mi bu kadar yabancı ve boş bakıyordu sokaklara gözleri?

Biraz daha ilerleyince çınar misali yaşlı ama fide kadar da kırılğan bir nine geldi karşıdan. Tıpkı, fidelerin kırılmaması için dibine dikilen sopaya dayandığı gibi, yanında yaslandığı birisi vardı, muhtemelen kızıydı ya da gelini. Senelerdir hastane yollarını yürüdüğü için mi bu kadar zavıftı bedeni? Belki de ilaçların yan tesiriydi, bilemedim.

Bunları görünce üzüldüm, içim acıdı. Biraz, geleceğimde onları gördüğüm için... Biraz, ölümün ne kadar zor olduğunu tekrardan idrak ettiğim için... Biraz, nankör olduğum için... Biraz, aldığımız her nefes aynı zamanda ölüme doğru atılan bir adım olduğu için... Biraz onlar için, daha çok da hayat için...

Onlar da benim gibi iş aramıştı belki, belki de 300-500 lira fazla kazanırım diye daha zor işlerde çalışarak tüketmişti ömrünü. Bu fuzuli ve adaletsiz tüketimin farkına o zaman varamamıştı. Hani araba hızlı giderken, uzaklara bakınca sanki hiç ilerlemiyormuş gibi gelir ya insana, ömür dediğin de yaşam sırasında ilerlemiyormuş gibi gelirdi. Hâlbuki hayat hızı fazlaydı ışık hızından. Ömür dediğinde insan para kazanmak için sağlığını kaybeder, akabinde sağlık için para harcamaya başlardı. Heyhat; ikisini de özlemine duyduğu anda elde edemezdi!

Nihayetinde vademiz biterdi bittabi; insan çabalar, uğraşır, didinir, sonunda hepsi boşa çıkar, geride bir iz kalmazdı. Herkesin hayatı zordu bu açıdan. Acılar, nefes almak kadar olağandı.

Bunları düşününce istemsizce mırıldanmaya başladım:

“Hayat; en kısa ifadeyle, bir karmaşaydı bence;

İnsanoğlu dediğin, hayat zayıtıydı, sadece!”

...

Sabahtan bu yana içimi daraltan “Ya iş görüşmesi olumlu geçmezse?” düşüncesi silinip gitti aklımdan. Hayat; esprisini kimsenin anlamadığı bir şakaydı malum; bir iş görüşmesi iyi geçmiş ya da geçmemiş, bunu pek değiştirmezdi.

Ben Sen Kavgaları Bir Bencillik Kanı

Ertuğrul Şakar

*Saklanmış bütün duygular adına
Her hücreyi dolu bir dünyayı yalnızlaştırma
Sözünü dondurma ayazda, yazıyı çözme cehenneminde*

*Bitmiş bütün anıları sile sile bitiremezsin
Bitiremezsin saklandığın kovuklardan görmediğin yazı
Bütün inançlarda aşk şüphede biter*

*Mevla'nın ol emriyle yarattığı bir dünyadayım
Senin gibi bende bir eserim sadece
Mevla 'ya kul, peygambere ümmet*

*Ben sen aynalarında tüketme zamanı
Ben sen kavgaları bir bencillik kanı
Gerçeğin tıpkıbasımı olmaz, gerçek tek nüsha*

*Bir şiiri paylaşan bir dünyayı paylaş
Güzelliği ve bütün olumlu basamakları
Gitme kalma diye bir şey yok bu sonsuzlukta*

*Ne dediğimi anlıyor musun bilmiyorum
Bilmiyorum yanardağlar gibi püsküren duygularını
Pompei gibi taşıyor şekilleştiriyor beni*

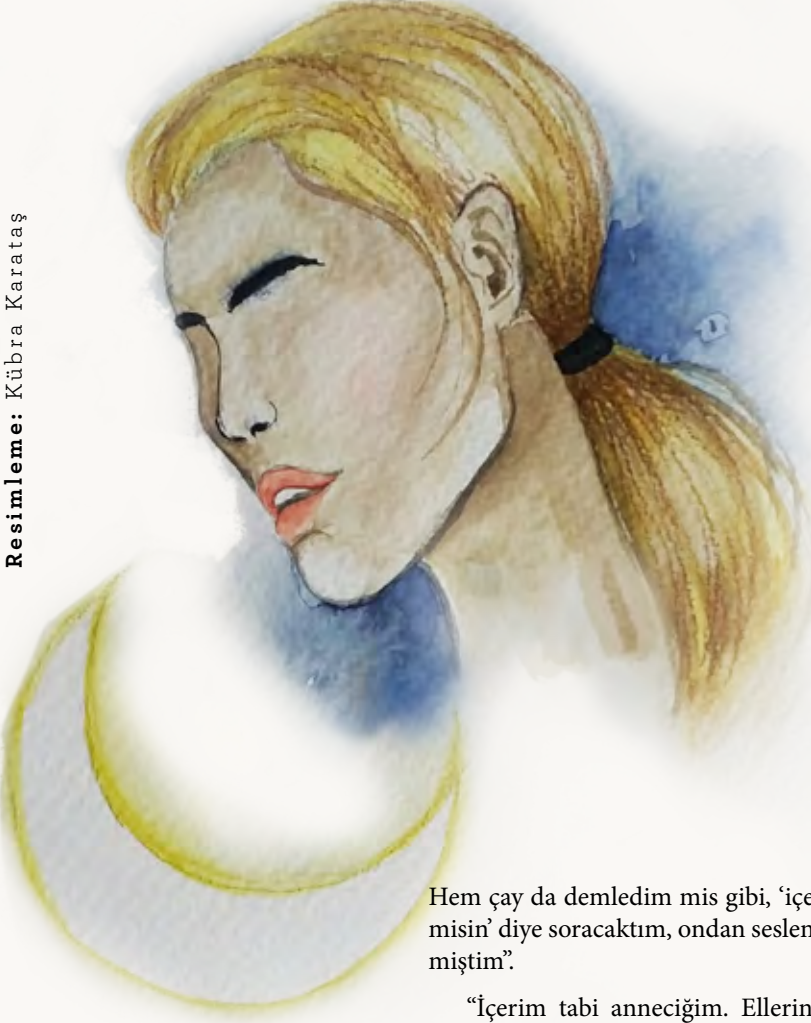
*Bak penceremde güneş doğmuş bu bahar günü
Sevinçte var içimde, coşkuda
Bu başıboşluk bir kuru üzüm tadıdır bende*

*Aç kapılarını azat ettiğin kadar azat et gönül kuşlarını
Seni yoran ve üzen kader yokuşlarını
Saklanmış bütün duygular adına*

Görünmeyen Rüya

HİKÂYE | Beyza Aydın | beyza@gokmaavidergi.com

Resimleme: Kübra Karataş

İsminin yüksek perdeden söylendiğini duyunca irkildi bir an.

“Deryaaa! Beni duymuyor musun?”

Annesinin birkaç kez seslendiğini ama onu duymadığını anladı hemen. Kulaklıklarını çıkarıp “Duymadım anne.” dedi. “Kusura bakma. Kitap dinliyordum”.

“Sen kusura bakma kuzum, bir an benim de aklıma gelmedi kitap dinleyebileceğin. Etrafı şöyle bir toparladım, dedim biraz dinleneyim...

Hem çay da demledim mis gibi, ‘içer misin’ diye soracaktım, ondan seslenmiştim”.

“İçerim tabi anneciğim. Ellerine sağlık... İş de yaptın, yoruldu iyice... Benim de pek faydam olmuyor sana...”

“Derya, sağlık olsun kuzum, senin canın sağ olsun. İş dediğin nedir ki! Sağlığımız yerinde olsun, yavaş yavaş hallederiz hepsini. Ben çayları koyup geleyim.”

Annesinin terlik seslerinden anladı uzaklaştığını. “Çaydanlıktaki su da fazla kaynamış, hatta taşıyor!” diye geçti içinden. Sonra mutfaktaki dolabın kapakları açıldı, iki cam tabak çıkardı ve mermer tezgâha koy-

du annesi. Muhtemelen çayın yanına atıştırmalık bir şeyler koyacaktı. Kraker ya da bisküvi ambalajından geliyor olmalıydı bu hissettiren sesler. Şimdi kokusundan tahmin ederdi ne olduğunu. Annesi holdeki kilime ayaklarını sürüye sürüye geliyordu şimdi. (Yorulmuş belli ki.) Çayın yanında da susamlı çubuk vardı. Susamın kokusu uzaktan hoş gelirdi. Gerçi yakından da hoştu. Severdi susamlı şeyleri.

“Sehpayı da koyayım yavrum önüne, rahatça ye!” dedi annesi ve üçlü sehpa takımına yöneldi. En küçük olanı çekti, çekti ama yerinden bir türlü çıkmıyordu. “Halının köşesine takıldı anne yine.” dedi Derya oturduğu yerden. “Hay Allah, hep de böyle oluyor ve ben her seferinde unutuyorum halının ucunu azıcık kaldırıvermeyi.” diyerek gülümsedi annesi. Sehpanın üzerine çayı ve tabakları yerleştirdi.

Derya hep saplı kupadan içerdi çayı. İnce belli bardaktan içmeyi de severdi aslında. Fakat bardağın en üst kısmında çay olmayan ve ısınmamış kısmı bulup tutmaya çalışırken eli yandığı için bir kaç kez, kupayla içmeye karar vermişti. Hem sapını kavrayıp tutmak çok daha rahattı. İnce belli bardaktan içmek için çayın biraz soğumuş olmasını tercih ediyordu.

“Sevdiklerimden koymuşsun anne yine, susamlı krakerler.” deyip gülümsedi.

“Koyarım tabi yavrum, afiyet ol...” derken sözü yarım kaldı annesinin, kapının zili çalıyordu.

Hemen kapıya yöneldi annesi ve evin içini neşeli alt komşunun sesi doldurdu.

“Ayy Ayten Ablaaa, sorma başıma gelenleri!” diye kıkırdıyordu alt

komşu Vildan. “Gel, buyur” denmesini beklemeden bir çırpıda şıpidik terliklerini çıkardı, duvarın dibindeki misafir terliklerden geçiriverdi ayağına komşu Vildan Hanım. Dış kapının açılıp kapanmasıyla, dışarıda havanın soğuk olduğunu anladı Derya. Yanaklarına buz gibi elleriyle dokunup “Nasılsın Deryacığım?” diyen Vildan da bu hissiyatının doğru olduğunu somut kanıtıydı.

Sehpanın üzerindeki çayı ve tabakları görünce “ay ne güzel oturmuşsunuz çayı da demleyip, böldüm ben de bak şimdi.” diyordu bir yandan. “Başınızı şişirmeye geldim!” deyip bir kahkaha koyuverdi. Deli doluydu ama iyi kadını Vildan, severlerdi. Ayten’i anne, Derya’yı kardeşi gibi bilir, başına en ufak bir şey gelse hemen onlarla paylaşmaya gelirdi. Tek kusuru çok fazla ve yüksek sesle konuşmasıydı. Ayten Hanım idare ederdi ama Derya’nın tantanadan hoşlanmadığını bildiğinden, hal hatır sorma faslı bitince, uygun bir ortam hazırlayıp Vildan’ı başka bir odaya alırdı. Ya da mutfağa... Veya balkona. Mevsim ve ortam neye müsaitse...

Hoş beş edip çaylarını içtikten sonra Ayten Hanım “Vildancığım, benim mutfakta işim var. Gel biz içeri geçelim. Hem ben işimi yaparım, bir yandan da seni dinlerim. Derya da zaten kitap dinliyordu, o da kaldığı yerden devam etsin. Ne dersin?”

“Olur, ablam olur. Sen nasıl istersen uyarım ben.” deyip Derya’nın yanağını okşayarak mutfağa geçti lakırdılarına ara vermeden. Ayten Hanım Derya’nın kapısını kapatırken “keyfine bak canım sen, sıkılırsan yanıma gelersin, emi?” demeyi ihmal etmedi. Vildan ve Ayten Hanım kapıyı kapatıp odadan ayrıldı.

Derya odada yalnızdı. Annesinin sesiyle kitabı dinlemeyi bıraktığında kitabın en heyecanlı yerinde kaldığını anımsadı. Bu kitap, Görme Engelliler Kütüphanesi’nde gönüllü vatandaşlar tarafından seslendirilen kitaplardan biriydi, kütüphaneden bir hafta önce ödünç almıştı. Seslendiren kişinin

muhtemelen ilk deneyimiydi, sesi arada bir çatallaşıyor, bazen titriyor, sayfayı sessizce çevirmesi gerektiğini unutuveriyordu. Görme engelliler kitap dinlerken ses duyusuna oldukça odaklandıkları için en ufak bir farklılığı rahatlıkla algılayabiliyor. Fakat Derya bu tarz kusurlara pek takılmazdı. Çünkü gönüllülük esasıyla insanların kitap seslendirip ihtiyacı olanların istifadesine sunuyor olmaları, onun nazarında çok kıymetliydi.

Annesinin çay ikramı, coşkun sesli komşu Vildan Ablanın ziyareti derken kitaba olan odaklanması dağılmıştı. Sıcacık yün battaniesini bacaklarına örtmüş halde okuyordu. Vücuduna yayılan sıcaklıkla birlikte üzerine tatlı bir rahavet çöktüğünü hissetti. Yaslanmak için sırtına yerleştirmiş olduğu yastığı alışkın olduğu şekilde el yordamı ile buldu, yatağına yerleştirdi. Usulcacık kıvrıldı yatağına. **Hemen uykuya dalacak bir halde olduğunu hissediyordu. Bu kez belki rüya da “görürdü.” Çevresindeki pek çok kişiden şu soruyu duymuştu; “Rüya görüyor musun?”** Doğuştan görme engelliydi Derya, bu sebeple fiziksel olarak “gören” insanların kastettiği rüya görmenin nasıl bir şey olduğunu tam olarak kestiremiyordu. Gün içinde dokunduğu eşyaların dokunma duyusunda bıraktığı his, sıcaklık, soğukluk, farklı kokular gibi şeyleri duyumsuyordu rüyasında. Gerçek rüya fiziksel olarak görme engeli olmayanların uyurken gördükleri miydi, yoksa onun gördüklerini? Sahi, gerçek neydi? Gözle görmek mi? Fark etmek mi? Hissetmek mi? Öngörmek mi?

...

Çok düşünüp cevabını bulamadığı soruları zihninden geçirirken yavaş yavaş tatlı bir uykuya daldı...

Tek Ticaret

Hüseyin Özkaynakçı

*Sevgi kalpten olur, şefkat aşıkâr,
Merhamet görünmez, nefret olursa.
Bu gidişin sonu nereye çıkar,
Aklın önü ya cehalet olursa.*

*Gün gelir gözlerin ışığı söner,
Omzuna yılların yükü de biner,
Hayallerin rengi geceye döner,
Yaşadığın hep felaket olursa.*

*Önce gayret, sonra dua gelmeli,
Kurak bahçelere bolluk dolmalı,
Yağmur bulutları üstte kalmalı,
Bereket de olur, rahmet olursa.*

*Kaderin, gülererek kapını çalar,
Koltuklar kabartır hayran bakışlar,
Şahlanan gururu okşar alkışlar,
Duygular körelir, şöhret olursa.*

*Eserleri ondan sonra da yaşar,
Hasreti asırlar, kıtalar aşar,
Elde şanlı sancak en önde koşar,
Hak rızası tek ticaret olursa.*

Kırık Notlar

D E N E M E | Halit Selim Dönmez

Resimleme: Seda Aydın

Yetmiş kişilik sınıfların arka sıralarını mesken tuttuğum okullu yıllarımda pek fazla kırık notum yoktu doğrusu; ama kuytu köşelerde özenle koruyarak o demlerden bugünlere taşıyabildiğim karalama defterim, kırık notlarla doludur. Asırlarca kendine bir muhatap bulamamaktan bitap düşerek çürümeye yüz tutan herkes ve her şey gibi kırık... Şimdilerdeyse gün yüzüne çıkıyor olmaktan bir parça mahcup, belki bir nebze de mesuttur kendileri.

* * *

Dolmuş, otobüs, sınıf gibi yerlerde arka sıralarda oturmayı tercih etmek bir “tutunamama” belirtisidir. Bunun ne manaya geldiğini de ancak bir başka “tutunamayan” anlayabilir. Görünmek istemez tutunamayan; kaçar tüm bakışlardan. İnsanlardan, çok çekmiştir. Bu yüzden ken-

dini insanlardan çekmiştir. Saklanır, sır olur. Ortaya çıkmaz, yıllar asır olur. Gizlenir. İzlenmek istemez. Hoş, onu kim izlesin! Yine de zihninde daima “izleniyor muyum” evhamını taşımanın ustasıdır o. Kendi kendini hasta etmenin hastasıdır o.

* * *

İnsan bir kere dünyaya gönderilmeyegörsün, onun için işler bir daha asla “eskisi” gibi olmuyor. Asli yurdumu özliyorum. Yani cenneti. Şiirler okuyorum, “Uzatma dünya sürgünümü benim.” diyen. Ah, diyorum sonra, şu dünya sürgününden bir bezmiş de ben olsaydım; hasretle yüreğini bir üzmüş de ben olsaydım; çöllerde Mecnun gibi bir gezmiş de ben olsaydım; aşkıyla gözlerini bir süzmüş de ben olsaydım; düğümler düğümünü bir çözmüş de ben olsaydım; hakikat zerresini bir sezmiş de ben olsaydım; şiir-i bârânını bir yazmış da ben olsaydım; kelamı inci inci bir dizmiş de ben olsaydım; hainin oyununu bir bozmuş da ben olsaydım; yılanların başını bir ezmiş de ben olsaydım; zalimin mezarını bir kazmış da ben olsaydım; destanlar destanını bir yazmış da ben olsaydım... Ah!

Ah çekip susuyorum ah edip; ah edip bile değil. “Yazık, şairler kadar cesur değilim.”

* * *

Kimseler bilmez; edebiyat, bizim, dünyadan öç alma şeklimizdir!

* * *

Yaşanılanlar, sanki tümüyle bize hatıra olsun diye yaratılmış gibi. Olmakta olanlar; sanki olur olmaz, olduktan hemen sonra, henüz bu oluşlarının sıcaklığı bile soğumadan, “hatıralar” kisvesine bürünmüş yeni bir doğuşa kavuşabilmek aşkıyla can vermeye can atıyormuş gibi. Hayat, sanki yalnızca hatırı sayılır hatıralar biriktirmekten ibaretmiş gibi. Hatta hâlihazırda var olan sayısız hatıraya rağmen, sanki şu an “olmakta olan”ın kendisi yokmuş gibi. “Şimdi” vehimmiş gibi. Durumumuz vahimmiş gibi. Yazmışım, mühimmiş gibi!

* * *

Şule Gürbüz on sekiz yaşında iken *Kambur*'u yazdı. Fatih, İstanbul'u fethettiğinde yirmi bir yaşındaydı. Şeyh Galip, yirmi dört yaşında iken *Divan*'ını bitirdi. Cem Yılmaz, *Bir Tat Bir Doku* adlı gösterisini sahnelediğinde yirmi altı yaşındaydı. Liste uzar gider! Ve ben, aynı dünyada şu yaşıma geldim, kayda değer hiçbir şey yapamadan. Kitleleri harekete geçirecek tek bir işe imza atamadan. İmza atarak “kitleleri” harekete geçirebildiğim tek yer nikâh daireliydi; fakat nihayetinde merasim sona erdi; “şenlik dağıldı ve bir acı yel kaldı bahçede yalnız.” Sonrası malum: Mahur besteler eşliğinde “müjgânla ben ağlaşıyoruz.” Yani kirpikle... O “m” o yüzden küçük. Yürek, o yüzden göçük.

* * *

Ligden düşmesi kesinleşmiş bir takımın, prestij maçlarına çıkması gibiydi hayatımız.

* * *

Her zamanki o durakta beklerken, öndeki münasebetsiz aracın lüzumsuz perdelemeleri yüzünden, binmem gereken ne dolmuşlar kaçırdım ben!

* * *

Ne zaman, bir emelime erişememe elemiyle dertlenecek olsam, kendime şöyle teselli verirken bulurum kendimi: Arzu ettiği şeye değil, arzu etmenin kendisine bile sahip olamayan milyonlarca esir var bu dünyada. Onlar esir; ben arzularına esir... öylece geçip gider hayat.

* * *

Kendini, geleceğin şusu, busu, bilmem nesi olarak görebilenlere hep ibretle bakmışımdır. Ben, bırakın geleceğin bir şeyi olabilmeyi, şimdinin bile bir şeyi değilim. Geçmişinse sadece eyvahçısı...

* * *

Sanal paylaşım sayfalarından, sık sık “Bugün hatırlamak isteyebileceğin anıların var.” bildirimleri geliyor. Hatırlamak isteyebileceklerimiz neyse de, şu, unutmak isteyebileceğimiz anıları ne yapacağız?

* * *

Yaya geçidinden karşıya geçerken yolun tam ortasında yeşil ışık birden kırmızıya evrilir de geri mi dönsem devam mı etsem ikileminde şaşakalıp yalpalarsın ya, işte öyle bir bocalama hâlidir yaşamak.

* * *

Bazen anahtarı aramakla o kadar meşgul olursun ki kapının kilitli olmadığını fark etmezsin bile. Benim, kapının aralık olduğunu fark edemediğim bile oldu.

* * *

Üstat, “Tohum saç, bitmezse toprak utansın!” demişsin ama, biz tohumu saçtık, bitmedi, üstelik toprak da utanmadı. Bilgin olsun istedim.

* * *

“Hiçbir şeyin yolunda gitmemesi” diye bir şey yoktur; “asli meselelerde umduğunu bulamayışların, normal seyrince ilerleyen tâli meselelerin teselli ediciliğini de hükümsüz bırakıp, insanda tamamen güzergâhın dışında kalmışlık hissi uyandırması” diye bir şey vardır. Ve insanların birçoğu, asli beklentilerine erişememiş olduğunu düşünmenin küskünlüğüyle, ki bu küskünlük çoğu kez tavşanın dağa küsmesinden farksızdır, muhatap olduğu sayısız güzelliğin de elinden kaçmasına seyirci kalır. Hatta denilebilir ki, hayat, bir seyirciliktir. Ve insan, kendi hayat trajedisinin anlatıldığı filmin yegâne seyircisidir. Müdahil olabileni değil; yalnızca seyircisi... Hepimize iyi seyirler!

İKİ BİN YILIN SIZISI

-Ruh Adam'ı anarak...-

Gökhan Gök

*Tek bir söz söylesem aşikâr olur;
Zülfün teli değse Zülfikar olur.*

*Aşk odları sarsa her bir zerremi,
Terin değse, yaksa bütün çehremi...*

*Bunca rüzgâr esti, neredeydin sen?
Ömrümün yeşili yere düşerken*

*Rüzgârlar alınca yapraklarımı,
Kökümde gizledim başaklarımı.*

*Kazıdın, çıkardım bakışlarınla;
Besledin, saçtığın ışıklarınla.*

*Ülker'im, gözüne bakamıyorum;
Ruhun ateşini yakamıyorum.*

*Tut ki ellerimi, yola çıkaralım;
Aysız gecelerde yaya kalalım.*

*Gönlümü alıp da gözünde demle;
Öykümüz bitmedi, sürecek senle.*

*Buhara yolundan Vey Irmağı'na
Bekliyor bak bizi, dünden yarına*

*Mete Han devrinde ekilen umut;
O kanlı geceyi mazide unut!*

Somut Zamanlar

HİKÂYE | Ayşegül Temizer

Radyodan
eve doğru
yükselen
ve oda-
nın her
yerini
dolduran
ince bir
ses yükseli-
yordu.

Seni ben ellerin
ol diye mi sevdim

Ah! diye mi sevdim...

Çok uzun zamandan
beri ilk kez içimdeki
acının sesinden başka
bir ses duymuştum.

Korkunç kazadan geri-
ye kalan eşyalarını, say-
dam bir poşetin içinde
henüz kaza olmuşken
hastanende memur do-
nuk bir ifade ile başın
sağ olsun diyerek bana
uzattı.

Saatin, alyansın cüzdanın ve tele-
fonun poşetin içine alelade atılmıştı.
Kazadan sonra teslim aldığım poşeti
odamızdaki çekmeceneye koymuş bir
daha da elimi sürmemiştim. Aradan
geçen üç aydan sonra, telefon kılıfı-
na, cüzdanına sinmiş parfüm kokusu
uçup gitmiş midir, diye düşünürken
buldum kendimi. Çekmecenin kul-
puna dokunacak cesaretim yokken,
telefonunu açıp seninle ilgili son an-
ların izlerini, -mesajlarını, sesli notla-
rına fotoğraflarına- nasıl bakacaktım,
dokunacaktım.

Ensemden kafamın üst bölümüne
doğru uzanan yanma hissi başımın
her yerini dolaşıp göz kapaklarıma
kadar indi. Göz bebeklerime kadar
yanan o acılı his bir ömür benimle
mi kalacaktı? Koskoca 35 senelik bir
yaşamın ardından kalan, ışık geçir-
gen dağınık buruşuk bir poşetin için-
de üç aydır çekmecede gizleniyordu.
Beni kovalayan düşüncelerimden
sıyrılp cesaretimi toplamaya çalış-
tım. İçim ezildi, kuruyan boğazım
nefesimi daha fazla kesmesin diye
yutkundum. Pek faydası da olmadı,
beni ve ailemi tamamen değiştiren
bu olaydan geriye kalan anılarımız ve
bir telefon, cüzdan... Cüzdanında ne
kadar var acaba? Telefonda en son ki-
minle konuştun? En sen mesajı kime
attın. Instagramda son baktığı post
hangisiydi? Bunların cevabını bul-
mak, senden geriye kalan son izlerine
dokunmak...

Acaba acı firenden önce, karşıdan
gelen aracın farları gözlerini aldı mı?
Yoksa elleriyle yüzünü mü kapadı
olan biteni anlamlandıramadığı için.

Bu dehşetli anları yaşarken kimi
düşündün Yavuz? Aklına gelen ilk
kişi Alp miydi, yoksa ben mi? İki ay-
dır zihnim bana hep aynı oyunları
oynuyor, bu trajik ve dehşetli anı de-
falarca kurgulayıp zihnimde bir film
gibi tekrar oynatıyordu. Gerçekliğin
acısı yetmiyormuş gibi bir de kurma-
cılarla kendime eziyet ediyordum.
Çok gençtin be Yavuz. Çok sağlıklı ve
yiğit bir adamdın. Herkes seni kapı
gibi uzun boyunla anardı, 1.90 bo-
yundaki bir adamın yaşamı 35 senede

tükenir mi?

Yine saçma ve cevapsız sorularından biri daha, senin bana veremeyeceğin cevapsız sorularım kaç yıl sürecek, Allah'ım, lütfen al içimdeki acıyı nefes alamıyorum diye, içime haykırırken, yine boşandı göz yaşlarım. Son üç aydır her teşebbüsümde hep aynı silsile... Her sinir atağında savaştan çıkmış bedenimin yorgunluğunu atlatıncaya kadar geçen süre bana yeniden cesaretimi toplamaya yardımcı olmuyor.

Gidenin mi işi zor geride kalanın mı? Cenazede verilen teselliler gerçekten de yaraya merhem olur mu? Cenazeden sonra yenen ilk yemek, ilk ufak gülümseme ve ilk kez edilen sıradan muhabbet...

Otopsiden kalan izlerine bakmalı mıydım? Kefenine bulaşan kanı görmeli miydim? Yoksa evden çıkarkenki son halin mi kalmalıydı zihnimde? Sahi yavuz, onca seneden sonra fotoğraflar da olmasa yüzün silinir mi zihnimden. Mümkün mü bu kadarı. Uzun kemerli burnun ve derin mavi gözlerini anımsamakta bir an olsun güçlük çeker miyim?

Alp cenazede bir köşede oyuncak arabasını sürüyordu. Sakinleştiricinin etkisi ile ara sıra aklıma gelen anlardan birisi de o an. Yakıcı acı, ilacın etkisiyle biraz olsun bırakınca yakamı dönüp ona bakıyordum. Sakinleştirici vurdular bana Yavuz. Sakin olmalı mıydım ki bu acının üstüne, keşke vurmasalardı o iğneleri de yaşasaydım acımı. Sanki o iğne ile senin yokluğunu bedenimin her zerresine işlediler, öylesi yayılmış ki atamıyorum içimden. Biliyorum, hiç geçmeyecek ama belki o an tüm acımı yaşasaydım böylesi işlemezdi.

İnsan böylesi büyük acılar yaşayınca başka bir şeye dönüşüyormuş. Artık biliyorum ki ne Alp'in ne de benim hayatım eskisi gibi olmayacak. İnsanlar bir mesleğimin oluşuyla teselli ediyor beni, bazen ardından konuşulanları duyuyorum. Senden kalan dolgun maaşının tesellisini bile duydum. Söyle yapmasınlar Ya-

vuz, senin yokluğunu hangi meta doldurabilir, tesellisi olabilir. Gerçek acıyı tatmamış insanlar çok acımasız olmuş. Acımı paylaştıklarını söylüyorlar, nasıl böylesi yalanlar söyleyebiliyorlar. Bu acıyı paylaşsalar nefes alabilirler mi?

Seninle yaptığımız son tatilde zamanımızı ne kadar nankör harcamışız. Ettiğimiz ufak sürtüşmelerin hiçbir önemi kalmadı artık. Ne para ne kavga ne de başka bir şey... Sadece güzel anların kıymeti oluyormuş gerçekten. Acıların ve kayıpların klişelerini en dibine kadar yaşıyorum. Yaşarken bilemediğim her duygunun kıymeti eşsiz ve muazzam. Niye bırakıp gittin beni diyemiyorum bile sana. O kazanın, kaderini kararını sen vermedin ki? Okula nasıl dönerim, tekrar markete pazara nasıl giderim. Alp'e ödevlerini ne zaman yaptırırım bilmiyorum ama bildiğim tek şey, sen olsan hafiften bir azarla kendimi toplamam için telkinde bulunurdun. Ama toplayamıyorum Yavuz, kaza yaptığın o aracın enkazı aslında benmişim. Şimdi ardında kalan şu bir poşet kişisel malzeme de senden arta kalan olamamalı.

Enkazımı hiç kimse düzeltemez gibi geliyor. Kazayı yaptığın yoldan üç aydır geçemedim. Artık yollarım uzun ve meşakkatli, yol arkadaşımı kaybettim. Ara sokaklarda kaybolunca kimse yolu göstermiyor. Kendin bata çıka o çukurlardan, sarsılarak buluyorum yönümü. Seninle ettiğimiz uzun ve cevapsız sessiz sohbetimizden sonra son kez elimi uzattım çekmecenin kulpuna, bugün bitecekti bu ızdırıp, o poşette yaşayan son izlerini de dünyadan kaldırdığımda, zihnimde ve dünyada tamamen soyut bir nesne olacaksın.

Cenazeden sonra apar topar kıyafetlerini ve şahsi eşyalarını dağıttıklarına anlam vermemiştim. Karşı çıkmaya gücüm olmadığı için de ses edememişim ama şimdi bu çekmecenin önünde ölümün soyutlamasının mantığını kavriyorum. Senden geriye kol saatini bile bırakmak istemiyorum. Senden geriye maddesel

hiçbir formun kalmamalı. Yoksa bu acı beni de senin yanına götürecektir. Ama o kadar aciz değilim hâlâ. Bu denli bencillik hiçbir anneye yakışmaz. Annelerin en zayıfına bile. Beni şu an canlı tutan cenazede oyuncak arabayı süren ve şu an dışarıda oynayan Alp'in hayat dolu varlığı. Hoşça kal Yavuz şimdi cüzdanını boşaltıp içindekilerini sadaka vereceğim. Telefonunu bir teknik servis elemanı formatlayıp satış için tezgahına koyacak. İkinci el alelade bir fiyat etiketi ilüştirecekler köşesine, sahibinin elem bir kazada ölen genç bir adam olduğunu bilmeden alacak telefonunun yeni sahibi, dükkânda telefona sinmiş kokun zamana yayılıp buhar olup gidecek.

Saatın... İşte onu ne yapacağımı bilmiyorum. Zaman saatinde akarken ve sen zamansızlık içinde, dünyadaki ömrünü tamamlamışken bu saatin ihanetine ne demeli, bileğinde bir parçan gibi izi teninde güneş yanığı kalan bu saatinin ihanetine ne demeli.

İyice saçmalıyorum sanırım.

Bu saatte birbirini kovalayan akrep ve yelkovan peşime düştü? Saati ne yapacağım Yavuz? Yetsin artık, dayanamıyorum. Böylesi yıkıcı olmamalı, tik taklar eziyor beni... durdursunlar artık Yavuz'un saatinin sesini.

Ombre Çiçekleri

MASAL | Derya Deniz | deryadeniz@gokmavidergi.com

Bir varmış bir yokmuş diye başlayan masalların ardında küçük bir masal daha varmış. O masal da tüccarın masalıymış.

Satmaya çalıştığı mallarıyla yine geziniyordu tüccar. Aylardır bir ülkeden diğer ülkeye gitmişti ama iyi bir sonuç alamamıştı. Gece, karanlığını belli etmiş tüccara sesleniyordu. Tüccar at arabasını gördüğü bir çubuğa bağladı. Bu geceyi burada geçirecekti. Arabanın yanındaki sepetten topladığı çalılarını çıkarttı. Kıyıda küçük bir dağ biçiminde dizdiği çalılarını kibrit çöpü ile tutuşturdu. Sakin bir yedi. Böceklerin ve baykuşun sesi geliyordu ara sıra o kadar. Tüccar yere uzandı. Gökyüzü... elini uzatsa hissedeceği kadar yakın, dokunamaya-

cağı kadar uzaktı. Uzaktan seyreder, uzaktan severdi. Okuduğu kitapta olduğu gibi: "Uzaktan sevenler, yakın hissederler." Gözleri yıldızların güzelliğini izleyerek kapandı.

Sabah erken kalkıp yol alan tüccar, biraz ileride bir kasaba fark etti. Orada yine şansını deneyecekti. Kasabanın girişinde küçük bir tren istasyonu vardı. Gelenleri ilk o karşılıyordu. Evler genel itibarıyla iki, üç katlıydı. Tüccar bu ortamı sevmişti lakin daha başlangıçtaydı. Kasabanın merkezine doğru gitti. Birkaç esnaf dükkânını açmış müşteri bekliyordu. Arabasını bir kenara bağlayarak esnafın yanına gitti. Kısa bir muhabbetin sonunda en iyi nerede satış yapabileceğini sordu. Esnaf ise ona bir yol tarif etti. Eğer mallarını beğenirse hepsini satabileceğini de söylemişti. Tüccar, bir heyecanla tarif edilen yere gitmeye başladı. Dağın arkasında kü-

çük ağaçların olduğu yere varmak o kadar kolay değildi. Dağ, eşkıyalarla doluydu. Gece olmadan dağı aşsa yeterdi. Dağın arkasına geçmişti fakat vakit de geçmişti. Tüccar, iki kayanın arasında daha güvende olacağını düşündüğü yere geçti. Arabasını ise mecburi dışarıda bıraktı.

Yorgunluktan uyuyakalan tüccar, sabah gözlerini açtığı anda etrafı sızdı. İki kayalığın arasından çıktı. Gece fark edemediği güzelliği şimdi görüyordu. Burası cennetten bir köşe gibiydi. Arabasına ilerledi tüccar. Arabası kırılmış, içi yağmalanmış, birkaç sağlam mal dışında bir şey kalmamıştı. Tüccar şaşkınlığını gizleyemedi. Bir gecede neler olmuştu? Sağlam kalanlar ise işe yaramayacak olanlardı. Kim, bir maske ile yedi tohumu alırdı ki? Tüccar, elinde kalan malları alarak yine bir ümit o ağaçlığa ilerledi. Gözleri yerde yavaş yavaş

ilerliyordu.

Nihayet gelmişti. Ağaçlığın arasında minik bir saray vardı. Ve bahçesi rengârenk çiçeklerle doluydu. Tüccar, tohumlarını satacağı düşüncesiyle ilerledi. Kapıya ulaştığında adama gerekli açıklamaları yaparak içeri girdi. Bahçede dışarıda görülen den fazla çiçek vardı. Tüccar yürüme-ye devam etti ve muhafızlar eşliğinde bir odaya geldi. Tahtta arkası dönük biri vardı. Kim olduğunu ve nereden geldiğini sordu. Tüccar sakin bir ses ile yanıtladı sorularını. Tahttaki kişi arkasını dönmese bile tüccar, oradakinin bir kadın olduğunu anladı. Sesi naif ve incedi. Başından geçen olayları özetle anlatan tüccar kendini de tanıtmıştı. Tahttaki kadın yanındaki muhafızlardan birinin kulağına bir şeyler fısıldadı. Muhafız, odanın kenarında kalan küçük, eski bir kapıya gitti. Geri döndüğünde elinde bir kese altın vardı. Kadın tohumları ve maskeyi satın almıştı. Tüccara bakarak sözlerine başladı: "Eğer kabul ederseniz bu tohumları sizin yetiştirmenizi istiyorum. Ayrıca anlattığınız duruma bakılırsa çok uzak yerlerden gelmişsiniz ve başınıza da birçok talihsiz olay gelmiş."

Tüccar her ne kadar tohum yetiştirmek konusunda bilgili olmasa da bu cazip teklifi geri çeviremezdi. Ayrıca bu tohumları aldığı yaşlı adam da birkaç konuda onu bilgilendirmişti. Kadının teklifini kabul eden tüccarı muhafızlar bir odaya yönlendirdi. Bugün dinlenecek ve yarından itibaren bu tohumlar yetişene kadar burada kalacaktı. Yerleştiği oda batı tarafındaydı, bahçeye bakıyor ve manzarası uzakta görülen minik dağ idi. İçerisi beyaz renklerin hâkimiyetinde, ferahtı. Çiçek kokularının da etkisiyle huzurlu bir yerdi. Tüccar yol yorgunluğuyla derin bir uykuya daldı. Yarın buradaki işine başlayacaktı.

Aylar geçmiş mevsim bahardan yaza geçmişti. Tüccar odasından çıkmış her zamanki gibi tohumlara bakmaya gidiyordu. Tohumlar iki ayda sadece küçük filizler verdi. Çiçeklerin yanından geçerken havayı içine çek-

ti tüccar. Onlarca çiçeğin toplamıydı bu koku. Kendi çiçeklerinin yanına gelen tüccar dizlerinin üzerine çöktü. Çevresindeki yabancı otları tek tek temizledi. Yazın sonlarında olsalar da bu yedi inatçı tohum güzel taç yapıklarını hâlâ gizliyordu.

Sonbaharın habercisi gibi ince ince çiseledi yağmur. Tüccar biraz daha çiçeklerine bakıp ayağa kalktı. Tekrar aynı yolu geri döndü ve odasına girdi.

Güneş tüm kızılığını penceresine vuruyor, artık gitmeye hazırlanıyordu. Tüccar bir müddet penceresinin önünde durdu. Her ne kadar tohumları yetiştirmek için burada olsa da, bir gün gidecekti.

İlk geldiği gün gördüğü kişiyi düşündü. Bu çiçeklerin sahibi Çiçek Sultan... Sultanın duru bir güzelliği vardı. Koyu kahve saçları, buğday rengi teni ve bir bademi andıran gözleri... Ne zaman Sultanı görse kalbinde hissettiği oluşan o minik ama çarpıcı heyecanı düşündü. Bir çocuk gibi mutlu hissediyordu. Ya hisleri belli olursa diye utangaçlaşıyordu. Bir gününü daha böyle geçiren tüccar yeni bir sabah için uykuya daldı.

İçeriden gelen sesler ile uyandı. Daha vakit erken olsa gerek etraf çok aydınlık değildi. Kapısını açıp dışarı çıktı. İki muhafız Sultanın odasına gidiyor ikisi ise bahçeye çıkıyordu. Tüccar bahçeye doğru adımladı. Dün geçtiği yoldan kendi tohumlarına gidecekti. Derin bir nefes aldı. Her gün içine çektiği koku bugün daha bir farklıydı. Tüm kokuları bastıran büyüleyici bir koku vardı havada. Adımlarını hızlandırdı. Dün filizlerin olduğu yerde bugün mavimtırak mor geçişli taç yaprakları olan kıvrımları keskin uzun sapları ile dikkat çeken çiçekler duruyordu. Tüm bu bahçedeki çiçeklerin arasında bir güneş gibi parlayan çiçekler o yedi inatçı tohumdu. Tüccar şaşkınlıkla bakıyordu.

Bu çiçekler o kadar güzeldi ki! Kokuları, görünüşleri gören herkesi şaşkına çevirirdi. Çiçek Sultan, tüccarın yanına geldi. Sabah muhafızlarının seslerine uyanmış ve ne olduğunu merak etmişti. Muhafızlarından olanları dinleyip bahçeye koşmuştu. Gerçekten de bahçesi diğer günlerde olduğundan farklı kokuyordu. Biraz daha ilerleyip gördüğü tüccarın yanına gitti.

Tüccardan büyütmesini istediği tohumlar sonunda hiç görmediği bir çiçek oluşmuştu. Küçüklüğünden beri tüm çiçekleri bilen Sultan için bu çiçekler eşsizdi. Gözlerini çiçekten ayıramaz alamıyordu.

Çiçeklerin açmasının şaşkınlığını üzerinden yavaş yavaş atan tüccarın içini ayrılık hüznü kaplamaya başladı. Alıştığı bu yerden ayrılmak onun için zor olacaktı. Sultana fark ettirmeden içeri geçti. Yanında getirdiği birkaç eşyayı odasından aldı ve ona bu yolda eşlik edecek olan arabasına ilerledi. Bu yerden kimseye bir şey söylemeden gidecekti. Onu çiçeklerin güzelliğinden çok Sultanın güzelliği korkutuyordu.

Aslında tüccarın tek işi tohumları yetiştirmekti ama o, kalbindeki hisleri de yetiştirmişti. Dağın patika yolundan döndü. Geldiği zamanki gibi kasabadan geçti. Sessizliğini koruyarak yola devam etti. Kendisine yeni mallar alacak ve işine devam edecekti. Arabasında kalan maskeyi yüzüne geçirdi. Kimsenin yüzüne bakmak istemiyordu.

İki gün süren yolcuğu ardından kendi evine vardı tüccar. Biraz dinlenip her zaman mallarını satın aldığı adamın dükkânına ilerledi. İçerisi yeni geldiği belli olan ürünlerle ve antikalarla doluydu. Dükkân sahibi kasanın arkasında duruyordu.

Yanında ona tohumları veren yaşlı adam vardı. Tüccar önceki malların parasını ödeyip yeni mallarını almayı bekledi. Yüzündeki maskeden dolayı kimse onu tanımasa da sesi kim olduğunu belli ediyordu. Dükkân sahibi depoya ilerledi. O sırada yaşlı adam konuşmaya başladı:

"Sultanı çiçeklerle yalnız bırakmamalıydın."

Tüccar şaşkın şaşkın adama bakakaldı. "Siz nereden biliyorsunuz sultanı yalnız bıraktığımı? Ayrıca muhafızları var yalnız sayılmaz" dedi.

Sesi şaşkınlıktan olsa hafif titremişti. Yaşlı adam sözü aldı.

"O çiçekler sevgi ile büyür. Büyüleyici kokusunu ve görünüşünü iki kişinin sonsuz sevgisinden alır. İki kişiden biri umutsuzluğa düştüğü vakit birinci çiçek solar ve diğerleri de onun ardından gün gün solmaya devam eder. Son çiçek solduğunda biri arafta sıkışır. Son çiçekten önce orada olmalısın. Yüzündeki maske seni örtebilir ama kalbini değil."

Tüccar neler olduğunu anlamamıştı. Bu adam neler söylüyordu böyle? Dükkân sahibi sonunda depodan malları getirdi ve tüccara verdi. Tüccar dalgınlıkla gelen mallar ile evine döndü. Bütün gece o adamın dediklerini düşünmüştü. Anlattıkları bir efsaneden farksızdı. Tüccar adamın haklı olacağını düşündü ve sabahın ilk ışıkları ile yollara düştü. Yaşlı adam doğru söylüyorsa sadece dört günü vardı.

Tüccar bu sefer yolları daha hızlı gitti. İçinde heyecan, korku, mutluluk ve saymadığı kadar duygu ile yürüdü yolları. Sonunda az yolunun kaldığının habercisi o tren istasyonunu gördü. Kasabaya girdi. Etrafta esnafın yanı sıra muhafızlar da vardı. Gördükleri herkese bir şeyler söylüyordu. Tüccar dağdaki patika yoluna giden sokağa ilerledi. Başını öne eğmiş, sessiz sessiz yoluna ilerliyordu.

Birden önüne muhafızlardan biri çıktı. "Sen yabancı! Söyle bakalım hiç buralardan geçen bir tüccar gördün mü?"

Tüccar, "Görmedim. Lakin neden ararsınız o tüccarı?" dedi. "Çiçek Sultan'ın emridir." dedi ve adımlarını bir başkasına yönlendirdi. Tüccar patikaya ilerledi. Bu sefer yanında arabası olmadığından biraz daha rahat geçti yolu. Sonunda o güzel bahçeli saraya geldi.

Bahçedeki çiçeklerden birkaçı sol-

muş, kalanlar kokusunu kaybetmişti. Muhafızların yanına gitti ve sultanı görmek istediğini söyledi. Muhafızlar onu kısa bir sorgudan geçirdi ve içeri aldı. Sultan halsiz bir biçimde tahtta oturuyordu. Ten rengi biraz solmuş, gözleri ferini yitirmişti.

Sultan gözlerini içeriye giren yabancuya çevirdi. Yüzündeki maske kim olduğu belli değildi. Tüccar sonunda konuşmaya başladı: "Sultanım izin verirseniz sizinle solan çiçeklerin yanına gitmek isterim." Sultan, ne olduğunu anlamasa da yorgun sesli adamla birlikte bahçeye çıktı. Tüccarın sessiz gidişi onu çok üzmüştü.

Tüccar buradayken çiçeklerinin güzelliği başkalaşıyordu. Sultan, her gün sessizce camdan tüccarı izlerdi. Sultan aslında yıllar boyu çiçeklerin açmamasını istemişti, tüccar saraydan ayrılmasını diye.

Tüccar ve Sultan solan çiçeklerin yanına geldiler. Çiçekler büyüleyici güzelliklerini kaybetmiş, diri güzelliklerinden geriye bir şey kalmamıştı. Tüccar yavaşça maskesini çıkardı. Sultan, oluşan hareketliliğe baktı. Kalbindeki minik heyecan kırıntıları çoğaldı. Bu gizemli adam tüccardan başkası değildi. Gözlerinden bir damla düştü. Bu mutluluktan döktüğü ilk gözyaşıydı.

Sevgisinin bir karşılığı vardı. Gözlerini kapattı ve biraz daha sıkı sarıldı. Çiçekler ise bu iki kişinin gölgesinde sevgiyle tekrar dirildiler. Bahçe yine o büyüleyici kokuya ev sahipliği yapmaya başladı.

Sultan ve tüccar bu sarayda bir ömür mutlu yaşadılar. Her gün onların gölgesinde büyüyen bu eşsiz çiçeklerin güzelliği de onlarla birlikte yeşerdikçe yeşerdi. Bu bahçeden üç çiçek dünyaya gönderildi. Birisi sevene, birisi sevilene ve son çiçek de okuyana...

ÇİÇEKLER

Mehmet Mutluoğlu

*Bin bir renk bin bir desen
Gönül gözünle görsen
Neler anlatır bilsen
Şu güzelim çiçekler*

*Ne de güzel yaratmış
Dört bir yanı donatmış
Hayata neşe katmış
Gör rengârenk çiçekler*

*Bas u badel mevt bahar
Sevgi, mutluluk saçar
Bir tefekkürü salar
Bin bir türlü çiçekler*

*Çok nazlıdır çok güzel
Solunca olur gazel
Zikri kendine özel
Seher vakti çiçekler*

*Ol yaratan Musavvir
Ne emsalsiz bir tasvir
Hep O'nu hatırlatr
Ayet ayet çiçekler...*

Annem

ANI | Fatma Şener Yalçın

Resimleme: Musa Alp

On yedi yaşında elleri tebeşir ve küflü ansiklopedi kokan bir genç kız, kırk yamalı yere serili yün döşeginde, zifiri karanlık gecede, alacalı bir rüyanın içinde, kendisine kitap uzatan bir delikanlı gördü. Beyaz kağıt, okul defteri, sarı leblebi almak için gittiği bakkalda, kırmızı kareli süveteriyle dikkatini çekti de, kaşını kaldırıp göz ucuyla bakamazdı.

Birkaç hafta sonra oğlanın ailesinin evlilik niyetiyle, kendisini istemeye geldiklerini öğrendi. Hem şaşırıldı, hem üzüldü. Benim babam bir çoban, kayalıkların kıyılarından ve mezarlık alanlarından elleriyle topladığı otlar ile besler koyunlarımızı, bizim ailelerimiz birbirine denk değil diye düşüncelere daldı. Tahsilli, şehir görmüş, yakışıklı çocuk! Yok yok olacak iş değildi. Ta ki babası dizinin dibinde kendisine fikrini sorana kadar. Kızım 'dedi. 'Ben o delikanlının elinden ve dilinden eminim, niyetim o aileye seni gelin vermektir, sen ne düşünürsün?' diye sordu. Ses etmedi kız. Başını olur niyetiyle de sallamadı. Utanarak sessizliğini korudu, yanakları al al kızardı. Kızın sessizliği kabul edişin simgesi değil miydi? Sevinmişti babası. Kızı köyde varidatlı bir aileye gelin olacaktı. Damadının ahlaklı oluşu kalbini nasıl da selamete erdirmişti.

Mezuniyetinin akabinde ılık bir ocak ayı içinde düğünleri yapıldı. Düğünlerinde asma yapraklı balkondan çalan mehter marşını unutamayacağını o vakitler anladı. İki yün yorganı, birkaç entarisi, sobanın üzerine koyacağı ibriği ile salonu genişçe, keçileri ve danaları, bir de bakkalları olan zengin bir ailenin gelini oldu. Harman vaktinde samanları tırmıkladı, ilaçlanmış buğdayları yağ tenekeleriyle ambara taşıdı, süt sağdı, ahır pakladı, danaların damlarına sabah girdi, akşam çıktı. Eşi tahsilini tamamladı derken bir de on sekiz ay asker yolu bekledi. Çırayla soba yaktı, güğümleri ısıttı. Vakit bir sır gibi aktı, aktı, aktı. Eşinin mesleği gereği bir gün kayınpederinin evinden ayrıldı. Bir dağ köyünde iki gözlü kerpiç bir evi yuvası bildi.

Sirtına bağladığı yavrusu, eteğine tutunan iki çocuğuyla bir gün köyün çamaşırhanesine geldi. Kazanı üç ayaklı demir kaidenin üzerine aldı, kazanın altına odunları yaydı, ateşi yaktı. Su fokurdamaya başlayınca beyaz çamaşırları içine attı, çamaşırları kaynatı, uzun tahta sopayla ara ara bir güzel karıştırdı. Sirtına bağladığı yavrusu uykuya dalınca komşuya vardı. Bir sedirin üzerine bebeğini yatırdı, hızlıca çamaşırhaneye vardı.

Taşın üstünde eğri büğrü yeşil sabunla çamaşırları sürterek yıkadı, çamaşırhanenin dışındaki iki oluklu çeşmede duruladı. Çocuklar ateşin yamacında sis kokusuna belenmişti. Kazanı yine doldurdu, suyu tekrar kaynatıp, leğenin içinde çocuklarını misler gibi orada hızlı hızlı yıkadı, pakladı, kuruladı, temiz kıyafetlerini giydirdi. Leğene koyduğu çamaşırları beline alarak çocuklarıyla evine doğru yol aldı. Eve gider gitmez, çocuklarını tembihledi, bir koşu gidip minik yavrusunu komşudan aldı, göğsü sızlamıştı belki de ana yüreği bu, hissetmez mi hiç çocuğunun açlığını... Eve gelince hemen minik tüpün üstünde sıcak tarhana çorbası pişirmeye koyuldu. Önce terlemiş sonra üşümüşü, beyi gelince aynı çinko tasın içine kaşık batırılırken hem içi hem de göğülleri ısınacaktı.

Selami Yıldırım

Merhaba Değerli **Gökmavi** Okuyucuları,

6. Sayımızda sizden, giriş cümlesi **"Aynaya baktığımda kendimi göremedim."** olan bir hikâye yazmanızı istemiştik. Çağrımız yine yoğun ilgi gördü. Bize ulaşan öykülerden seçtiğimiz üç öyküyü aşağıda okuyacaksınız,

Ayrıca bize yazı gönderen; **Hira Nur Gürel, Zeynep Sena Erkan, Ayşe Yıldırım, Şevval Aydoğdu ve Buğlem** Yıldırım'a çok teşekkür ediyor, yeni yazılarını bekliyoruz.

8.Sayımızın yazma konusu şudur: **Canı sıkılan ve hiçbir şey yapmak istemeyen bir çocuk varmış. Bu çocuk hiç eğlenmiyormuş ve oynamıyormuş. Bu çocuğu eğlendirmek görevi de size verilmiş. Onunla nasıl tanışır ve arkadaş olurdunuz? Onun can sıkıntısını geçirmek için neler yapabildiniz? Hangi oyunları oynayarak onu eğlendirirdiniz?** (Müjdat Ataman'dan alıntı)

Hikâyelerinizi bekliyoruz. Hayaaliniz geniş, kaleminiz işlek olsun.

AYNA BÜYÜCÜSÜ

Şevval Aydoğdu

Aynaya baktığımda kendimi göremedim. Çok korktum. Hemen annemin tam yanına gidecektim ki arkadaşımın ödünç aldığı kitabı aynanın önünde gördüm. Henüz yarısını okumuştum. Daha ilk sayfasında "Bu kitaba başladığıysan bitirmek zorundasın" yazıyordu. Bu yazı beni ürkütmüştü. Hemen kitabı alıp olduğum yere oturdum. Heyecanla okumaya başladım. Yazılanlara inanamadım. Olacak şey değildi: "Uzun ve kimsenin giremeyeceği ve bulamayacağı bir kalede yaşayan lakabı "Ayna Büyücüsü" olan büyücü sihirli aynasından bütün evlerdeki aynaları görebiliyordu ve bu aynalarda insanların kendilerini görmemesi için sihir yapıyordu. Eğer siz aynada kendinizi göremiyorsanız büyücü sizin de aynanızı sihirlemiş olabilir." Bunları okuyunca korkudan titremeye başladım.

Aynı sayfanın altında küçük bir not vardı: "Eğer bu sihri anladıysanız tam da bu sayfayı aynaya tutun bu şekilde aynanıza yapılan sihir bozulacaktır! Neler oluyordu? Anlayamadım. Hemen annemin yanına gidip olanları anlattım. Annem:

-Saçmalama bu gerçek değildir. Bu sabah ben baktığımda bir şey yoktu. Dediğinin olabilmesi için aynanın arkasındaki sır dökülmüştür. O da imkânsız... Annem, aynanın karşısına geçtiğinde bir aynaya bir bana baktı.

-Bak işte. Öyle bir şey yok. Sır da dökülmemiş. Bir kez daha baktım aynaya. Yine görünmüyordum.

Anneme:

-Yine görünmüyorum işte, diye seslendim.

Annem de şaşırılmıştı. Hem şaşırılmış hem korkmuştu. Ne yapacağını bilemedi.

Neredeyse kendimin birileri tarafından esir alındığını düşünmeye başlamıştım. Kitabı veren arkadaşımı arayarak olanları anlatınca o da çok şaşırıldı. Anlattıklarına inanamadı. Meğer o da henüz okumamış bu kitabı.

Annemi karıştırmadan bu işi ben halledecektim. Kitabı tekrar açtım. Okuduğum sayfanın devamındaki yazıyı okumadığımı fark ettim. "Bu sihir sadece bu kitabı okuyanlar için geçerlidir." Yazıyordu. Yani bu kitabı okuyan ben olduğum için annem değil, yalnızca ben görünmüyordum. Ama sabırla bu kitabı okuyup bitirirseniz görünmezlik sorunundan da kurtulacaksınız. Çaresi kitabın içindeki cümlelerde saklı...

Kitabı okumaya devam ettim. Son sayfaya gelmiştim ki aradığım cümleyi bulmuştum. Görünmezlik sihriden kurtulmak için elinizdeki kitabı aynaya tutun" yazıyordu. Kitabı aynaya tuttuğumda aynada bir ışık göründü kayboldu. Aynaya tekrar baktığımda artık kendimi görebiliyordum. İnsanın kendini görememesi çok kötü bir şeydi.

GÖRÜNMEZLİK İKSİRİ

Zeynep Sena Erkan

Bir gün sabah giyinip tam çıkacakken üstümü başımı düzeltmek için aynanın karşısına geçtiğimde aynada kendimi göremedim. Tekrar tekrar baktım yok... Kendimi göremiyordum. Bu ilginç durumu annemle paylaşayım dedim. Sonra vaz geçtim. Çünkü anneme aynada görünmediğimi söylesem inanmazdı. Hiçbir şey olmamış gibi odama gittim. Ve yatağımın yanında bir kutu gördüm. Annem eski eşyaların arasından çıkarıp buraya koymuş olmalı, diye düşündüm. Kutu çok eski görünüyordu. Ailemizin büyüklerinden kalmış olmalıydı. Açmaya çalıştım ama açamadım. Elime bir makas aldım, onunla açmayı denedim yine olmadı. Sonra kutunun arkasında bir anahtar deliği gördüm. Bir anahtar bulmalıydım. Çalışma masamın çekmecesinde eski bir anahtar olduğunu hatırladım. Çekmeceden anahtarı alıp hemen denedim. Anahtar deliğe tam oturdu. Sonar gözlerimi kapatıp çevirdim. Harika! Kutu açılmıştı. Gözlerimi açtığımda kendimi bir kasabada buldum. Burası neresiydi? Rüya mı görüyordum? Yoksa sihirli bir anahtarın açtığı sihirli bir kutu muydu açtığım? Etrafta bir sürü dükkân vardı. Çarşı, pazar insan kaynıyordu. Parklar çocuklarla doluydu. Biraz yürüyünce etrafa asılmış posterler dikkatimi çekti. Gözlerime inanamadım. Afişteki bendim. Her yerde benim resmim vardı. Beni görenler: İşte o. Prensesin aradığı çocuk, diye etrafına toplandılar. Sonra adımı sordular. Heyecanla:

- Ze... Zeynep, dediğimde

- Prensesin aradığı çocuk prensesin aradığı çocuk, diye bağırılmaya başladılar.

- Haydi gidiyoruz. Prensesin emri var. Seni saraya götüreceğiz, dediler.

Korkmuştum. Ya beni kaçırırlarsa? Sonunda saraya gelmiştik. Beni bırakmalarını istediğimde:

- Seni bırakacağız ama şimdi değil. O kararı Prenses verecek. Şimdi

buradan 3. Kata çık prenses seni orada bekliyor. Biz burada bekleyeceğiz, diyerek beni içeri gönderdiler.

3. Kata çıkmayı başarmıştım. Kapı açıktı. Tıklatıp içeri girdim. İçeri girdiğimde karşımda gerçekten bir prenses vardı. Gülümseyen yüzüyle bana bakıyordu:

- Merhaba tatlı kız. Sihir diyarına hoş geldin. Ben Prenses Leyla... Sonunda seni bulduğuma çok mutluyum, dedi. Cesaretimi toplayıp:

- Niye beni arıyordunuz ki? Hem benim okul saatim geldi geçti. Bırakın da gideyim, dedim.

- Bak tatlım, bir görünmezlik iksiri için uğraşıyorum. Bunu sadece bir kişi ile deneyebilirdim. O sihirli anahtarla, o sihirli kutuyu açınca şans sana vurdu. Şimdi beni iyi dinle! Milyonlarca kişi görünmezlik istiyor. İlk görünmezlik sende olduğu için senden bir saç teli alacağım ve o saç teli ile milyonlarca görünmezlik iksiri yapacağım, dedi.

- Bu gerçekten çok güzelmiş ama kafama bir şey takıldı.

- Söyle bakalım. Neymiş o kafana takılan şey?

- Madem bu diyar sihir diyarı... Ben bir Dünyalıyım ve bu biraz acayip değil mi?

- Hayır, tabii ki... Bütün gezegen ve uydularda bile olabilir görünmezlik iksiri...

- Aynada kendimi bu yüzden mi göremedim?

- Tabii ki... Sana vereceğim görünmezlik iksirini sürekli kullanabilirsin. Ama bir günde sadece bir defa...

- Çok teşekkür ederim. Sanırım amacınıza ulaştınız. Ben artık evime gitmek istiyorum. Buradan beni nasıl göndereceksiniz Dünyaya? Koltuğunun kıyısında duran zümrüt başlıklı asayı göstererek:

- İşte bununla, dedi. Sonra asa ile havada bir daire çizdiğinde kendimi aynanın karşısında buldum. Biraz benzim solmuş gibiydi o kadar. Annem mutfaktan sesleniyordu:

- Haydi, kızım. Okula geç kalacaksınız!

HAYAL'İN AYNASI

Hira Nur Gürel

Hayal güne keyifle başladı. Kuşları, kedileri, ağacı, çiçekleri selamladı. Elini yüzünü yıkamaya gitti. Musluğu açmadan önce aynaya baktığında bir aynada kendini göremedi. Hemen annesine seslendi:

-Anne! Aynada kendimi göremedim.

Annesinden tepki gelmeyince Hayal telaşlandı ve hemen annesinin yanına koştu. Annesi mutfakta kahvaltı hazırlamakla meşguldü.

Hayal annesine bir kez daha:

-Anne elimi yüzümü yıkarken aynada kendimi göremedim, dedi.

Annesi:

-Çekil başımdan. Al şu tepsiyi masayı götür, diyerek kahvaltı tepsisini gösterdi. Bu sefer de annesini dürtmek istedi. Tam dürtceken annesinin içinden geçti. Annesine dokunamıyordu. İyice telaşlanmıştı. Hayal, bu olanları annesine anlatmak yerine nedense arkadaşı Ahmet'e anlatmak için kahvaltıdan sonra hemen Ahmetlerin evine gitti. Ahmet, okul için çantasını hazırlıyordu. Hayal'in geldiğini fark etmedi. Ahmet'i de dürtmek istedi ama yine olmadı. Sonra, Ahmet'in çantasına koyacağı kalemi alıp bir kâğıda şunları karaladı:

"Ahmet, ben Hayal... Bugün aynaya baktığımda kendimi göremedim. Hemen senin yanına geldim ama sen de beni göremedin. Yazıyı okuyan Ahmet ürkerek:

-Hayal sen misin, dedi. Hayal kâğıda "evet" yazdı. Bu sırada babasının sesini duydu. Babası burada ne arıyordu. Korkudan yüreği ağzına geldi.

"Baba" dedi, Hayal. Babasının, "Hayal sabah oldu uyan kızım!" demesiyle nefes nefese uyandı.

Meğerse bütün gördükleri bir rüyaymış. Hayal, uyandıktan sonra hazırlanıp okuluna gitti. Rüyasında gördüklerini Ahmet'e de anlattı.

Ahmet:

-Çok ilginç bir rüya... Benim de görünmezlik üzerine hayallerim var, dedi. Görünmezliğin bir gün gerçekleşeceğine inanıyorum. Hayal de olsa buna inanıyorum, dedi.

Bir Gün Mutlaka

HİKÂYE | Meryem Tavan

Resimleme: Emir Ahmet

“İnsan nedir?” sorusuna “Yek katre-i hûnest, sâd hezârân endişe.” yani “insan üç beş damla kan ve bin bir endişedir.” diyerek cevap vermiş Sad-i Şirazi.

İnsan dediğin kan ve kederden mi ibarettir? Bir damladan az da olsa saadet bulunmaz mı? İlk bisiklete binişimi hatırladım sonra düşüşümü, bir kediyi okşayışımı hatırladım sonra ölümünü. Düşündüm. Ya her kederde mutluluk gizliyse? Her yağmurda rahmet olduğu gibi! Ben tüm bunları düşünürken yağmur çiselemeye başlamış. Pencereyi açtım. Derin bir nefes... İçime dolan toprak kokusu güneş açmama yetti. Masa-ma oturup yazmaya başladım. Belli bir konu, olay örgüsü ve zamandan yoksun. Birkaç cümlelerin birleşimi... İçerideki hava dağılmış her yeri toprak kokusu sarmıştı. Ve ben ezberden öteye gidemeyen duayı tekrarlayarak gözlerimi kapadım.

Güneşli bir gün. Daha erken, ses çıkarmamaya özen göstererek aşağıya indim. Elimde çantam, parlak ayakkabılarım ve temiz takımım ama bunun tam aksi çökmüş gözaltılarım, sıksa vücudum ve cansız bedenim. Birbirine zıt iki insan gibi. Yorgun, yaşam enerjisi kalmamış ve sömürülmüş bir hayat. Oysa çocukken herkes masum ve mutlu değil midir? Gözlerimi annemden aldığımı söylerler.

Hâlbuki onun yeşilleri hep bahardır, şefkattir. Benim yeşillerim orman gibi sık ve kapalıdır. Yağmurludur. Ama ne zaman bir yaşam duysun çiçek açar, yağmur açan çiçeği sular. Annemle birbirimizden başka kimsemiz yok. En gizli duyguların gün yüzüne çıkması bir kasırgaya neden olur. O yüzden biz hep birlikte güler yalnız ağlarız. Ne kadar sade yaşarsak yaşayalım düşüncelerimiz sonsuz bir kaynaktan beslenir gibi. Büyülü.

Peki bu bilgi, incelik, sorgulama ve sadelik neye karşılık? Anlamayanlar ya da gözleri sürgülü olanlar, aşağılamaktan, eleştirmekten, yok saymaktan vaz geçmeyenler için mi? İşte en zoru onlara kanıtlaması. Başkaları olsa kanıtlama ihtiyacı duymam ama annem... Elimde değil.

Kafamı kaldırdığımda beşi geçmiş olduğunu fark ettim. Önümdeki kâğıtları sol çekmeceye yerleştirdim. Acele edip çıkmak için öne atıldım ama müdürün bakışıyla geri çekilmem bir oldu. Parlak ayakkabıları, deri bastonu ve şişman yüzüyle ben de bir domuzu çağırıyordu. Özellikle bakışları ve pis sırtışı buna ön ayak oldu.

Yavaş adımlarla ilerledim. Kahverengileri bataklik gibiydi. Çamurlu ve yapışkan. İlk bakışta tehlikeli olduğunu anlayabilirdiniz ya da ben öyle anladım. Yanına yaklaştığımda burnumu delen sigara kokusundan başka dikkatimi çeken tek şey acizliğiydi. Düşünmekten, adaletten yoksun bir benlik varlığıyla ne kazandırabilirdi ki?

Yolda ilerlerken bir ses duydum. Ağlama aslında daha çok haykırış sesiydi. Gidip gitmemek arasında kedimle çelişkide kaldım. Merak ettiğim kadar umursamıyorum da. Orada ne kadar durdum farkında değilim. Bir an irkildim, üşüdüm. Birkaç adım attım. Ağlayan kadın ve etrafındaki kalabalık ilişti gözüme.

Siyahlara bürümüş gözleri öylece bana odaklandı. Yeşillerim anlamak istermişçesine büyüdü. Kadın başını yere eğdi asla anlayamazsın der gibi. Ve ben önce yavaş yavaş sonra hızlı kaçtım oradan. Sebep? Anlarım diye korktum, bir ihtimal de olsa.

Uzaktan annemi gördüm. Kapının önüne dikilmiş beni bekliyordu. Yanına doğru hızlı adımlarla ilerledim. Yeşilleri buğulanmış, küçülmüştü. Bana bu kadar içten sarıldığı bir günü daha hatırlamıyorum. Bırakmadı. Karşılık vermedim. Daha sıkı sarıldı. Biraz zaman geçti, yemek yedik. Konuşmadı. Biraz daha zaman geçti. Televizyon açık, elinde çay ama biraz dalgın. Bakışlarım ağır gelmiş olacak ki bana doğru baktı. Gözleri hâlâ aynı kısık ve yeşil. Ağlamasının bana sarılmasıyla ilgili olup olmadığını düşünürken anlatmaya başladı. Üst mahalledeki komşunun oğlu iş kazası sonucu hayatını kaybetmiş. 11. katta iskeleden düşüp ölmeye, ‘iş kazası’ demelerine mi, yoksa annemin bunu bilip susup oturmasına mı acısam bilemedim. Annem anlattıktan sonra daha çok ağlamaya başladı. Çocuğu tanımadığına eminim. O zaman buna bu kadar ağlanılacak ne var ki? Sorgulayan gözle baktığımı görmüş olacak ki biraz sakinleşti. “Ya sen oradayken bir şey olsaydı ya sen de düşseydin. Allah’ıma çok şükür ki oradan çıktın, evladımın ölüm haberi gelmedi o çöplükten. Oğlum ya o kadının yerinde ben olsaydım? Allah’ıma çok şükür” söyledikleri... O an neme üzülmeğe vazgeçtim. Siyahlı kadın haklıydı asla anlayamazdım. Ne susmayı ne de bencilleşmeyi. Ama ben de bildiğim halde umursamazlıktan gelmedim mi? Benim onlardan ne farkım kaldı ki? Ama ben annem gibi değilim. En azından çocuğa da annesine de üzüldüm, mutlu olmadım. Evet, mutlu falan değilim.

Çok yüksek. Hava karanlık. Bağırmaya çalışıyorum. O anda ağzımda bir bez, ellerim bağlı. Şimdi bir iskelenin üzerindeyim. Ayaklarım geri geri gidiyor. Çok yüksek, korkuyorum.

Anlamlandıramıyorum. Bir el, düşüyorum. Kan ter içinde uyandım. Ayağa kalkmaya çalıştım ama nafile. Rüyamı anımsadım birden. Düşünmemeye çalışarak banyoya yürüdüm.

Soğuk su bir an içimdeki titremeyi durdurdu. Pencereyi açtım. Gözüme dışarıda lambanın altındaki köpek takıldı. Tüyleri sarı ama vuran ışık yüzünden yanılıyor olabilirim. Köpek cinslerini bilmem, ilgimi de çekmez doğrusu. Büyüktü, gözleri siyah. Titrediğini düşündüm soğuktan ve açlıktan, korktuğunu hissettim karanlıktan. Bakışları şu ana gördüğüm tüm gözlerden daha samimiydi. Yeşillerim ıslandı, çiçek açtı. Bu sefer de köpeğin sıcaklığı suladı onları. Aslında tüm bu gece uyumalarım, kâbuslarım bu ana ve diğerlerine değer, diye geçirdim içimden. Aşağı inip köpeğin yanına gittim. Havlamaya başladı, uyarır bir şekilde. Başta anlayamazsam da sonradan yanındaki yavruları gördüm. Her anne, dedim kendi kendime, yavrusunu korur ama hiçbiri bir çocuğun ölüsüne gülmez, sevinmez. İnsanlar hariç.

Elimdeki yemeği bırakıp yukarı çıktım. Pencereyi kapatıp yatağa girdim. Yorgun ve karmaşık bir zihinle ezberden öteye gidemeyen duayı tekrarladım ve gözlerimi dünyama açtım.

Bu sabah geç kalktım ve otobüslere işe gittim. Bunun dışında her şey aynı. Saat 16:50. Gözlerime çöpün yanındaki çiçek ilişti. Kalktım bir umut suladım ve güneşe koydum. Masama dönerken müdürün sesini duydum. Yine karşı çıkan bir insanı gönderdi. Yine ona haksız olduğunu söyleyen birini gönderdi. Ve yine cehalete karşı savaşılan birini gönderdi. Hâlâ iyi insanlar var, biliyorum. Ama onlar da sömürüldü, hapsedildi bu zamana. O yüzden sesleri çıkmıyor ya da duyulmuyor. Ve sonuç olarak çoğu pes ediyor. Benim gibi. Umudu saklanmış ve büründüğü kişiye alışmış olarak devam ediyorlar. Ama tekrar bulmak zor olmamalı, umut etmek nefes almak... Bir gün mutlaka

Resimleme: Kübra Karataş

Damla Nur Akkirpi

Kimdi bekleyen eğik başıyla bir gece yarısı,

Dilimlenmiş bir şiir başında?

Kimdi bekleyen bir gürültünün çağıl sesi hükmünde?

Bir dağın yamacında, çamın safra kesesinde,

Papatyanın fal bakılmamış yaprağında ve çimlerin ayak görmemiş dudaklarında bekleyen kim?

Kimdi bir menekşeyi kokusundan sıyrıp atan,

Bir şarkıya alkış tutan,

Sigaranın başını bir acıyla ezen kim?

Kimdi bekleyen gecenin soğuk geçmişinde, ısıtıcı olduğuna inanılan bir geleceği?

Zamanı geçmiş-geniş ve şimdi kiplerine ayıran kim?

Gelmek filini gel arzusundan türeten,

Kimdi ıslak elleriyle güneşi çağırın?

Rüzgâra maruz kalmış bir geminin güvertesiyle oynayan,

Uçuş bilimini kuştan çalan,

Mızıka sesiyle içimizi çizen,

Bir çizip bir karalayan,

Bir yazıp bir silen,

Kendi yazdığı şiiri üveyleştiren kim?

Kimdi aynı anda hem ölümün hem de kendi başında bekleyen

Elleri duvara değince renk değiştiren,

Fitili titreyen lamba gibi aşkı bir yakıp bir söndüren kim?

Kimdi en uzun ve en dar haliyle kenti bekleyen,

Kendini bekleyen,

Kimdi hep bekleyen?

Bekledikçe soğuyan ve pulca dökülen kim,

Kimdi, kim olduğunu bilmeyen, Bilmediğini de bekleyen,

Bekledikçe unutan ve ezberleyen kim?

Bir Of Çeksem

DENEME | Mustafa Göktekin

Ah almak ve hayır dua almak iki zıt temenni! Ah alana Allah(CC) yardım etsin, mazlumun ah etmesinden korusun. Hayır dua alanlar içinse çiçek bahçelerinden bahçe; girsin istediği yerden koklasın seyretsin ister bu dünyada ister öbür dünyada...

“Bir of çeksem karşiki dağlar yıkılır.” ne büyük bir iddia, ne büyük bir öz güven! Ne kadar kendisi ile Rabbi arasında ilişkiye itimat eden bir iman duygusu.

“Mazlumun bedduasından sakının.” Demek ki mazlum ile Rabbi sıkı bir ilişki var. Demek ki Allah(CC) mazluma kıyamıyor ve duasını kabul ediveriyor. Ne büyük bir güvence ve ne büyük bir lütf, ne büyük bir güç; öyle ki tarifi mümkün değil. Ne büyük bir çile ki, mükâfatu o kadar büyük, o kadar yakın...

Bütün bunlar bilinirken içimizde ne kadar çok “Of” denmesine sebep olanlar, ne kadar “ah” alanlar ve bile bile ne kadar beddua alanlar var.

En çok da koskoca bir milletlin bedduasını alanlar yok mu?! Bile bile millete yalan söyleyenler, milletin ekmeği ile oynayanlar, millet evlatlarının göz göre göre ziyan olmasına sebep olanlar... Milletın ekmeğine, evladına, geleceğine zarar verenler... Milletın evlatlarının genç yaşta kara toprağa düşmesine sebep olanlar ve sonrada arkasından yalandan gözyaşı dökenerler...

Aşk evet aşk... Tarifi yok, anlatmak mümkün değil! Belirtisi yok elle tutamazsınız lakin düştüğü yürekleri orman yangınlarından daha çok yakıp tutuşturan, köze çeviren, kül eden aşk...

Aşk, yani dumanı ve ateşi yedi kat gökyüzüne ulaşan bir yangın. Yaktıkça olgunlaştıran, yandıkça Rabbine yaklaştıran büyük ödül... Alevleri bütün bir bedeni yakıp kül ettiği halde yaktığını insan eden, kul yapan, diriltlen yangın...

İçin, için yanan feryadı yedi kat arşa yükselen ölmüş yürekleri gül bahçesine çeviren yangındır aşk!

Türküde diyor ya; “Bir of çeksem karşiki dağlar yıkılır.” Bir defa “Of” demenin dağları yıktığı düşünülürse gerçekten hakkın âşıkları, bir “Of “dese neler yıkılırdı kim bilir? Neler düzelirdi belki de!

Bir of demek dağları yerle bir ediyorsa iki damla gözyaşı nelere kadirdir kim bilir? Aşığın yüreğinin yangınından bir volkan gibi gözlerine yükselen iki damla gözyaşı nelere kadirdir olur, onu elbette Allah (CC) bilir.

O volkan gibi yükselen imanın aşkı ile dökülen iki damla gözyaşı ve yüreğın derinliklerinden gelen bir “Allah (CC)” nidası kim bilir kaç yüreğe ateş düşürür veya o iki damla gözyaşı hangi yüreklerde, hangi si-

nelerdeki yangınları tutuşturur veya söndürür?

“Of” mazlumun yüreğinden yükselen çaresizlik nidası! Bir de o yürek yangını ile o yürek bütün kötülüklerden, haksızlıklardan, çaresizliklerden Allaha sığınsa ve bir yürekten; “Allah(cc) dese! Rabbim O aşığın, o mazlumun o derinlerden, yüreğın, imanın derinlerinden sökülüp gelen Allah(CC) nidası neleri değiştirir acaba?

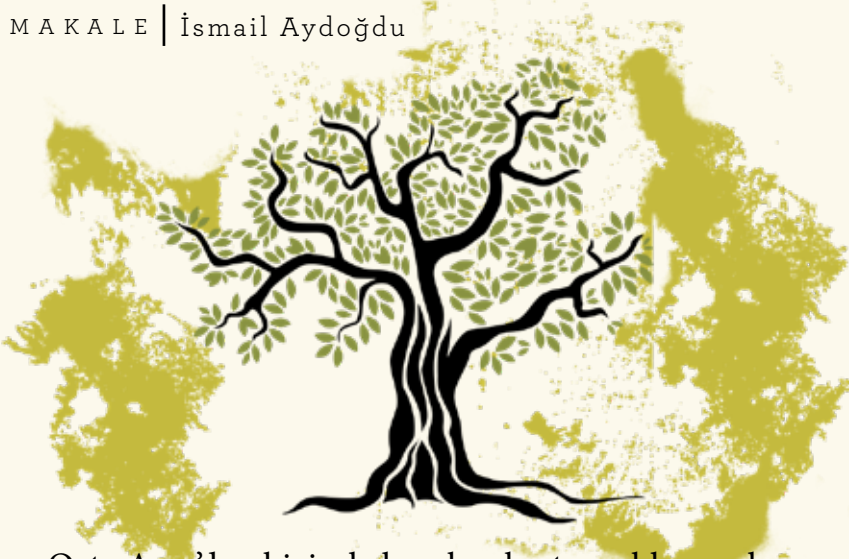
Onun için halk içinde “Alma mazlumun ahını çıkar aheste, aheste.” denir. Mazlumlardan ah almak, Rabbim bizleri korusun almış isek de af etsin, başışlasın; mazlumlarla helalleşmek imkânı bahşetsin.

Bugün ülkemizde, şehrimizde, mahallemizde, sokağımızda; kaç tane “Of” çeken, ah eden, kederinden, çaresizliğinden, aşkıandan yüreği yangın yeri, kaç Allah'ın kulu var kim bilir?

Ortasya'dan Anadolu'ya Taşınan Kadim Bir Gelenek:

Ağaç Korkutma

MAKALE | İsmail Aydoğdu

Orta Asya'dan bizimle beraber bu topraklara gelen ve hayatın her alanına hitap eden pek çok ata öğretisi/geleneğimiz var. Bizim kimliğimizin ve farklılığımızın bir parçası olan bu geleneklerden birisi de “ağaç korkutma” geleneği/öğretisidir.

Meyve verimi düşen veya kurumaya yüz tutan ağaçları canlandırıp daha verimli hale gelmelerini sağlamak amacıyla “ağaç korkutma” adını verdiğimiz bir tören uygulanır. Bu uygulamanın genellikle üç şekilde yapıldığına şahit oluruz:

1. İki kişi söz konusu ağacın yanına gider, birinin elinde balta olmak üzere konuşmaya başlarlar. Elinde balta olan söze başlar; “**Bu ağaç meyve vermiyor, ben bu ağacı keserim.**” diye hitap eder. Öbür kimse sözü alır ve “**Ben kefil olayım eğer bu sene de meyve vermez ise sen de onu gelecek yıl kesersin.**” der. Bu sözler üç kez tekrarlanır. Sonra elinde balta olan şahıs ağacın sağına soluna küçük küçük çizikler atar ve “**Bak sana bir sene mühlet verdim, ona göre haberin olsun.**” der ve bu şekilde ağaç meyve vermesi için uyarılmış, korkutulmuş olur.

2. Bunun bir de tek kişiyle yapılan şekli vardır. Yine benzer şekilde aynı sözler söylenir ve ağaca çizik atılır ama bu sefer kefil olan kimse yoktur ve uyarıyı yapan kişi bunu tek başına yapar.

3. Üçüncü bir yol ise meyve vermeyen ağacın dalına balta asılır ve bu balta ağaçta bir hafta boyunca bekletilir. Bir hafta sonra baltayı ağaca asan adam gider baltayı alır ve “**Seni bu sene kesecektim ama belki bu sene meyve verirsin diye vazgeçtim, eğer bu sene de meyve vermezsen seni artık seneye keserim.**” der ve oradan ayrılır.

Bu gelenek bugün bize belki tuhaf gelebilir. Fakat buradaki asıl ayrıntı ağaçların bizi duyup anladığına olan inançtır.

Doğayla ve canlılar ile hemhâl olmuş bir bakış açısına göre onların ‘**korkmak ve laftan anlamak**’ gibi meziyetlerinin olduğuna inanılır. Tecrübeler göstermiştir ki bu yöntemin faydası da görülmüş ve verimsiz ağacın bu uygulamadan sonra meyve verdiğine şahit olunmuştur.

Bugün ilmi bir izah olarak şunu bilmekteyiz; kesici bir aletle bir miktar çizilerek berelene bitkiler ve ağaçlar **sitokin** adlı bir hormon salgılar ve bu hormon bitkinin köklerinden toprağa protein, yağ ve karbonhidratlardan oluşan bir salgı salmasına sebep olur.

Sitokin, bitki hücrelerinin birbiriyle iletişimini sağlayan ve günümüzde çeşitli hücresel bozuklukların tedavisinde kullanılan ve bitkiye besin taşınımını etkileyen bir hormonal salgıdır.

Bu salgıyla beslenen mikro organizmalar da topraktaki besinleri bitkiler için çözerler. Ağacın yeniden verimli olmasını sağlayan mekanizma bu şekilde uyarılmış olur ve harekete geçer.

Bu geleneğimiz 12. Yüzyılda İbn-i Avvam tarafından yazılan **Kitabül Filaha**'da da kaleme alınmıştır. Yine İranlı yönetmen **Darius Mehrju-i**'nin “**Armut Ağacı**” filminde ağaç korkutma sahnesi işlenmiştir. Ayrıca **Samed Behrengi**'nin “**Bir Şeftali Bin Şeftali**” hikâyesinde bu konu anlatılmaktadır.

Kurumaya yüz tutmuş veya verimliliği yapısal sebeplerle azalmış ağaçlarda bu sorunu çözen bir etkiye sahip hareket tarzını keşfeden atalarımız, hangi irfan ve tecrübeyle bu işi öğrendiler doğrusu insan merak ediyord.

Bu gün bizlere miras kalan bu gelenek her ne kadar az biliniyor olsa da, kültürel köklerimizden aidiyetine şahitlik etmesi bakımından bizim için son derece önemlidir.

Kaval Dinleyen Yılan

HİKÂYE Hayrettin Durmuş

Fırtına adamı savuruyor, sırtından ceketini zorla almaya çalışıyordu. Güneş gülümseyen yüzüyle soyup aldı ceketini adamın sırtından.

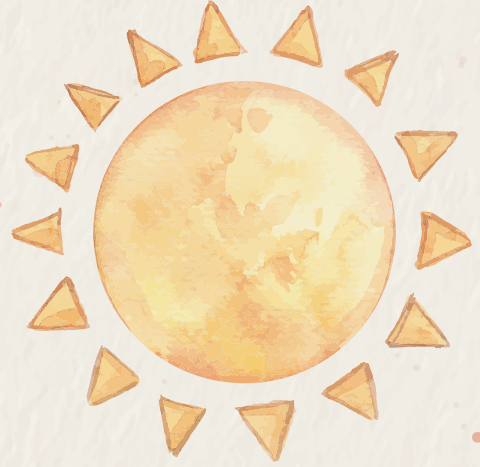
Adam kükredikçe kükredikçe ağzı köpük köpük azardı. Bir türlü sözünü dinletemiyordu çocuğa, ak sakallı dedenin yüzündeki tebessüme koşuyordu çocuk.

Zincire vurulmuş haliyle her türlü işkenceye katlanıyor yine de ele vermiyordu sevdiğini. Tükeniyordu gücü zorbanın.

Işığı bir türlü hapsedemiyor, suyu kesemiyordu bıçak ama bulutu yüreğinde taşıyordu çocuk yükü az olan serçe gibi.

Bir başkası elinde sopa öldürmek için hışım- la bekledi yılanın deliğinden çıkmasını. Oysa kendi hırsı yüzünden yılanın önce öldü. Bir çoban kaval çalıyordu yanık yanık; yılan çıktı deliğinden, türküyü dinlemeye başladı...

KÜÇÜREK ÖYKÜLER | Şahin Taş

Biriktirici

Biriktirip durdu yıllar yılı.

Okusa, odası dünya!..

Artık kurtulmak istiyor onlardan.

Hatta bu isteğine bir kulp da buldu, kutsal:

-Tek kitap yeter! diyor.

Hâli korkunç, odası dar.

Kitaplar üzerine üzerine geliyor!

Kulağına Kırgın

-Ahmet abii? dedi kör sevinçle.

-Ben değilim! dedi Ahmet abi, sesi buz.

Kör, kulağına bir daha inanmadı.

Ağız Tadını Kaçıran

-Kapıyı kapattık, dışarıda kaldı, oh!

-Ya anahtar deliğinden girerse?..

Kucağında Güneşlerle...

...sordu:

-Nasıl çıkılır bahçeye?

-Ben yalvaç değilim, dedim;

güneşlerini solduran biriyim

sadece.

Modern Hayat Sayıklamaları

Fotoğraf: Mervenur Edibali

DENEME | Celaleddin Ceyhan

Gecekonduarda başladım yaşamaya, apartman dairelerinde mutsuzdum: Komşuluk ilişkileri yok bir kere azizim. Tuttum sobalı eve taşdım yükümü. Megakent bunalıma sürükledi beni. Anadolu kokan gazi bir şehre taşındım. Kuze-yimizde kahraman şehir, doğumuzda şanlı şehir... Megakent değil de insanlar mı bunalttı desem? Deyiver gitsin. Kalabalık şehirlerin havasından mı, hazır pet şişe suyundan mı bilmem ama şöyle çoban çeşmeden kana kana su içmek bir başka oluyor canım.

Sabit bir noktaya yönelmiş ve kulağında marka kulaklık, tramvay tıkış tıkış bu yığınlarla dolu. İnsan bunlar insan; yığın demek olur mu? Kültürlü, görmüş geçirmiş, hayatın

sillesini ensesinde hissetmiş birçoğu. Aralarında özel sektör çalışanları, işçiler, memurlar, patronlar bile vardır. Haaa bir de öğrenci tayfası var tabii; elinde notlar, kulağında dımtıs şarkılar, harika kot, deri mont. Ağır bir hava burnumun direğine hücum etti, kozmetik alerji yapıyor bana azizim! Başımı kaldırdım: Tepeden tırnağa kokuya bulanmış parfümeri insanları! Tramvay havası uzun hava, gel de anlat. Modernizm erkeklerine göz at: Belden düşük rengi ala bula, daracık kot! Din, dan, don! Bir sonraki istasyon: Gaziantep Üniversitesi. Bu terapi ne zaman son bulacak!

Nihayet son istasyona geldiğimizi haber veren tatlı bir anons (bana tatlı gibi geldi) duyuldu. Pimi çekilmiş bomba mısınız azizim? Borazancıbaşının sesini kesmesiyle, yığınlar hücumla teyakkuza geçtiler. Cepheye mi? Ne cephesi; açılır-kapanır basamaklara, oradan da turnikelere, hücummm! Modern cephelerde modern zihinler, model zehirler! Dinle Neşet Ertaş, modernizmle savaş! Geçiniz

efendim, biz yalnızca popçuları biliriz.

Geldin mi yuvana? Geldim Eve gelirken fırından şöyle sıcak ekme aldın mı? Hayır ne münasebet! Apartman görevlisi (daha birkaç yıl önce kapıcı derlerdi) Hüsnü Efendi iki ekme alıverir şimdi. Zaten bunun için varım efendim, çöpleri döker, merdivenleri siler, aidatımı alırım.

Şimdi koltuğuna kurulus, TV'deki kanalları "zaplırsın." Hah işte buldum. Ne buldun? Dizim var, yeni bölümü başlayacak birazdan, şimdi özette. Ee onu mu diyorum sana! Ne diyorsun ki bana?

...

Eleştirmesi için metni yolladığım dostum posta kutuma bir ileti yollamış:

"Yahu kardeş, gel şu yazdıklarımı yakalım. Hem sobalı eve taşınmışsın, tutuştururken iyi olur; meşe odunuyla çıt çıt yanar. Ne dersin?"

Attım. Yaktım.

Oh be, mis gibi "modernizm" kokuyor!

HAZAN VAKTİ

Hızır İrfan Önder

Resimleme: Nurşen Karataş

sararıp duruyor yapraklar
çok acıdır türkümün namesi
yanarım hüznâ âşinâ olmasam!...

daldan düşen her yaprağın
hüznü kalbime dokunur
düşlerim kanar!...

süreğen bir keder var yüreğimde
arta kalan
ömrümün güz günleri!...

ürkek bir manolyadan farkım yok
dokunsan
bahtım kararır!...

hazan vaktidir şimdi
boynu büküktür ümitlerimin
gecenin koynunda büyür yalnızlığım!...

ey gözlerimdeki
hazan yağmurları
dinmeyin hiç!...

Göz Gazeli

İlkay Coşkun

Resimleme: Seda Aydın

asil bakışlarınız sevda üstüne
güzellik içinde kalır gözlerin

sineyi çağlatan coşkun nehirde
gürül gürül aşka salar gözlerin

en umutvar çocuksu düşlerinle
dem be dem maziye dalar gözlerin

yanına aldığın dost cerağında
dostun sohbetini çalar gözlerin

omuzda yüngüldür dünya neşvesi
sevinç biriktirir dalar gözlerin

yürek dilinde ayrılık gömüdür
vuslatı ayırıp eler gözlerin

berelenirken için lime lime
hayata inat set olur gözlerin

sarar neşvünema acı yerine
devasını bulup beler gözlerin

hayata merhamet olan düşünle
kavruk çöllerini sular gözlerin

susuz suyu, su susuzu arar ya
sinede inşirah bulur gözlerin

Büyüdük mü?

ANI | Nurettin Erdoğan

Haydi, sizinle çocukluğumuzun Beşiktaş'ına gidelim. Saklambaç oynayalım, uçurtma uçuralım, Abbasağa parkına gidip kaydıraktan kayalım. Salıncaklara binelim. Seksek, çelikçomak, dokuztaş oynayalım. İhlamur'daki bayram yerine gidip atlıkarıncalara, kayık salıncaklara binelim. Fethi amcadan bisiklet kiralayalım, cambazları seyredelim. Akşam Barbaros'a inelim.

Meraklılar'dan ya da Mişmiş'ten çekirdek alıp çitleyelim. Tornete binelim, ip atlayalım, top oynayalım. Haydi, evimizin bahçesine gidip isim-şehir oynayalım. Yağmur yağarken sokağa çıkalım. Camdan bakan arkadaşlarımıza: "Yağmur yağıyooo, seller akıyooo, arap kıızı camdan bakıyooo" diyelim. Kandil akşamları bir tahtanın üzerine mumları dizeyim ve ev ev dolaşarak zilleri çalalım:

"Yağ parası, mum parası, akşam oldu kandil parası. Kömürlükte kööömür, hanımlara ööömür. Ne olursa olsun, hanım teyze sağ olsun." diye bağırarak, kapıya çıkan teyzelerden kandil harçlığı alalım.

Yaz akşamları Yazlık sinemaya gidelim. Yazın pazar günleri Kambur'un Bahçesi'nde Vasfi Uçaroglu orkestrası ve adı hafızalarımızdan silinmeyen solistleri varmış desem; kim bilir kaç kişi çocukluğuna dönüp şöyle bir iç çekip "aah ah" diyecektir.

Sokaklarda "yoğurtçuuu" diye bir ses ve ardından elinde salladığı çingirak sesi... Yoğurtçu gözden kaybolurken darbukası ile gelen macuncunun: "Dool kara bakır dol!" sesini duyar duymaz koşardık macuna. "Bana 10 kuruşluk... Bana 25 kuruşluk..." ya da "Abi limonundan bana biraz daha ver!" der sokakta bayram ederdik. Niyetçi gelirdi, elinde nane şekeri ve isminizi söylerdiniz parayı camdan atardınız, o da elindeki çubuk gibi uzun şekeri fırlatırdı size ve hemen isminizi söylersiniz, size içinde isminiz geçen maniler söylerdi. Atlı sakalar, atlı yağçılarının sesini duyardınız.

Bir diğer köşeden atıyla Arnavut zerzevatçılar görünürdü: "İspanak vaar, pirassa vaar, maydanozz vaar, karnıbahar vaaar! Zarzevatçıiiiiii." Gazeteci çocuk Erdoğan koluna astığı çanta dolusu gazeteyi satarken çığlık çığlığa "yazyyoooo, yazıyoooo" diye merak uyandırır. Pencerelerden: "Gasteciii buraya bak! Bana bir gaste ver!" diye seslenirlerdi. Alınan gazetenin her yeri okunurdu. Aradığı haberi bulamayanlar gazeteci çocuğu boşuna ararlardı.

İkinci vakti "Akşam simidi var akşam simidi!" diye sıcacık, çıtır çıtır simitlerini satan simitçinin sesi yanıkılır.

Tabii ardından Raşit amcanın "Dondurmam kaymaaak..." sesi ve tadını başka hiç bir yerde bulamayacağımız kaymaklı, vişneli dondurmalarının tadı damaklarınıza yapışır. Az sonra Kunduracı İsmail amca görünürdü omuzuna attığı terliklerle:

"Adalara, modalara terlik. Terlikçiii!"

Kış akşamları sokaklarda sessizlik olurdu. Şimdiki gibi araba sesleri, motosiklet sesleri yoktu. Yalnızca dışarının ayazı gelirdi yüzümüze. Arada ve sokak lambalarının ışığında lapa lapa yağın karı izlerdik. Sobada yanan odunların çıtırtısı, radyodan gelen müzik sesi doldururdu evlerimizi. Sokağın sessizliğini bozacının sesi bozardı: "Goooyuu booooozaaa!" Hiç unutmam, babam bana oğlum bozacıya seslen demişti. Ben de "Bozacı" dedim. Bozacı: "Effendiiim" diye karşılık verince "Bozacı geliyor!" diyerek içeri kaçmışım. Evdekiler nasıl gülmüşlerdi. "Gelsin oğlum ne korkuyorsun? Bize boza getirecek, biz de içeceğiz." dediklerinde rahatlamışım. Eminim o günleri yaşayanların bütün bu sesler kulaklarında çınlıyordur.

Ne güzeldi o günler. Ne kadar saf ve temizdik. Sonra büyüdük. Oyunlar oynadığımız mahallelerdeki o evler yıkıldı. Top oynadığımız arsaların, çiçek topladığımız kırların yerinde plazalar yükseldi. Top oynadığımız bostanlar bozuldu. 56'lar yıkıldı.

Her sabah evden çıktığımızda karşımıza çıkan herkes ile selamlaşırız. Birbirimizle yardımlaşırız. Akşamları misafirliklere giderdik neşe ile.

Sonra ne oldu? Oturduğumuz evlere büyük paralar verdiler ve yerlerine kocaman apartmanlar diktiler. Dikilen apartmanlarda ikişer üçer daire verince para komşulara değişildi.

İstanbul'da ve Beşiktaş'ımızda bir sürü ahşap bina vardı. Bazılarını devlet koruma altına aldı, yıkamadılar. Yıkamayınca ne yaptılar? Evlerde yangın çıkartmaya başladılar. Yanan ahşap binalar kül oldu. O binalarla birlikte dallarına tırmadığımız, dutlar, erikler topladığımız; salıncaklar kurduğumuz, yaz aylarında masaların etrafına oturup kahkahalar atarak sohbet ettiğimiz bahçeler de yok oldu. O tarihi binalardan sonra o komşuluklar da bitti. Sonunda geriye burada paylaştığımız anılarımız kaldı.

Dağıstan Kartalı Şeyh Şâmil-3

TİYATRO OYUNU | Ahmet Ateş

Üçüncü Bölüm

Tepi - Buyur Hazım Mollam, ay ışığında ancak bunları bulabildim. Bilmem işini görür mü? Buyurasın istediğin çubukları

Hazım Molla - Sağ olasın Tepi Can. Bundan iyisi can sağlığı. Dur bakayım boyları nasıl. Evet hepsinin boyu birbirinden farklı. Lakin çubuklar sende kalsın. Şimdi, arkamı dön ve çubukları karıştır. Daha sonra da çubukları boyları belli olmayacak şekilde avucunda tut. Boyu en kısa olan iki çubuğu çeken elçi olacak. İlk çubuğu bismillah diyerek ben çekiyorum. *(Hazım Molla bir çubuk çeker ve diğerlerine seslenir)* Hadi karındaşlarım buyurun bakalım.

Musa Hacı, Akbar ve Şah Mirza gelerek Tepi Can'ın avucundaki çubuklardan birini çekerler.

Hazım Molla - Uzatın çubuklarınızı dostlar. Bakalım Dargo'ya, İmam Şamil'e kimler elçi gidecek.

Musa Hacı, Akbar ve Şah Mirza uzun çubukları çekmiştir. En kısa iki çubuk Hazım Molla ve Tepi Can'ın elindedir.

Akbar - Hazım Mollam, Tepi Can ile senin elindeki çubuklar en kısa olanlar.

Hazım Molla - Öyle. Demek ki Şeyh Şamil'e elçi olarak Tepi Can ile ben gideceğim.

Şah Mirza - Hazım Mollam içimizde en yaşlımız sensin. Gideceğin yol uzun ve çok meşakkatli. Bu yaşında seni yollara revan etmeyelim. İstersen kurayı yeniden çekelim.

Akbar - Evet Hazım Mollam yeniden çekelim kurayı.

Hazım Molla - Gerek yok Akbar karındaşım. Nasip. Hayırlısı ile gider geliriz Tepi Can'la. Dünya hali bu, gidip de gelmemek, gelip de görememek var. Buyurun kucaklaşıp helalleşelim.

Odadakiler sırayla birbiri ile kucaklaşıp helallik dilerler.

Hazım Molla - Allah (CC) sizlerden

Resimleyen: Osman Ç.

Sayı 7 - Ağustos 2020

razı olsun. Gelin dedim koşup geldiniz, konuştuk, istişare ettik ve bir karara vardık. Vakitte epey ilerledi. Şimdi Asr Suresini okuyup ayrılalım.

(*Tepi Can'a dönerek*) Tepi Can, sabah namazını mescitte kıldıktan sonra yola çıkarız. Ona göre hazırlığını yapasın.

Odadakiler Asr Suresi'ni okur, birbirlerine hayırlı geceler dileyerek kapıya doğru yürürlerken sahne yavaşça kararır ve perde kapanır.

2. Perde / Giriş

Hazım Molla ve Tepi, üzerlerine kalan bu zor görevin ağır baskısı altında sabaha kadar uyuyamazlar. Hazım Molla ve Tepiyi uykusuz bırakan yolda karşılaşılabilecekleri tehlikeler değil, Aldıkları karara Şeyh Şamil'in göstereceği sert tepki idi.

Sabahı yataklarında bir sağa bir sola dönerek zor eden Hazım Molla ve Tepi, sabah ezanı okunmadan önce kalkarlar, giyindikten sonra abdestlerini alıp mescidin yolunu tutarlar. Yarı uyur, yarı uyanık bir vaziyette namazlarını kıldıktan sonra, Allah'tan kendilerine yardım etmesini dileyerek yanlarına aldıkları azıklarla atlarına binip İmam Şeyh Şamil'in karargâh kurduğu Dargo Avulu'na doğru yola çıkarlar.

Hazım Molla aldıkları kararı Şeyh Şamil'e nasıl haber vereceklerini düşündüğünden, Tepi Can'da pek konuşkan biri olmadığından neredeyse iki kelime dahi etmeden bir hayli yol alırlar. Tam karargâha yaklaştıkları sıra Hazım Mollanın düşünceli olan çehresini bir gülümseme kapsar. Bu durum Tepi'nin bile dikkatini çekmiştir ama bir mana verememiştir.

Evet, kararlarını Şeyh Şamil'e nasıl anlatacaklarının yolunu bulmuştur Hazım Molla. Bu, Şeyh Şamil'in çok büyük bir muhabbet ve sevgi duyduğu, cihana Şeyh Şamil gibi bir evlat getirmiş annesiydi. Hazım Molla aldıkları kararı ona anlatacak ve bu kararı Şeyh

Şamil'e iletmesini isteyeceklerdi. Dargo'ya varır varmaz bu muhterem kadını bulacaklar, ellerine yapışıp başlarındaki felaketi ve olup bitenleri bir bir anlatacaklar ve kalbini yumuşatmaya çalışacaklardı.

Dargo'ya vardıklarında Şeyh Şamil'in muhterem annesini bulur ve aldıkları kararı aktararak bunu Şeyh Şamil'e iletmesini isterler. Kendisi de ıstıraplı bir anne olan bu muhterem kadın, bütün kalbini dolduran merhamet ve analık duyguları ile aracı olmayı kabul eder. Kendisi gibi binlerce Kafkasyalı anaya tercüman olmak duygusuyla durumu gayet müteessir bir şekilde Şeyh Şamil'e açar. Hiçkırıklar içerisinde;

Oğlum, ananın yüreği, binlerce ananın yaralı yüreğinin takat getirmeyen ezalarını da yüklenerek senden şifa ve teselli bekliyor. Çeçenistan'ın uzak ve yetim dağ eteklerinde hiç kimseden yardım görmeyen ve senin de ellerinin uzanamayacağı avullarında kahramanca ölmekten başka bir şey gelmeyen erlerin yavrularını analarına başışla, bunları boş yere gavura kırdırma, diyerek kendisine iletilen kararı Şeyh Şamil'e aktarıp üzerine aldığı aracılık görevini yerine getirir. Durumu oğluna aktarmıştır. Lakin, ne büyük bir gaflete düştüğünü daha sözlerini bitirmeden Şeyh Şamil'in çatılan kaşlarından, çakmak çakmak olan gözlerinden ve gerilen yüzünden anlamıştır. Bunun ne anlama geldiğini ve arkasından nasıl bir fırtına kopacağını çok iyi bilen anne hemen kalkar gidip odasına kapanır.

Çarlara, onun omuzları ve göğüsleri süslü generallerine ve her tarafı çekirge gibi istila eden ordularına yıllarca meydan okuyan Şeyh Şamil'i bu istek can evinden vurur. Sanki iki dağ arasında kalmıştır. Bir tarafta canından çok sevdiği, hürmette ve hizmette kusur etmediği muazzez anası, diğer tarafta Kafkasların hürriyetini sağlamak için giriştiği savaşta, kim olursa olsun imanları sarsılanlara ve bezginlik gösterenlere

karşı uygulamakta tereddüt dahi etmediği harp kanunları.

Anasının istedikleri karşısında bir anda çöken Şeyh Şamil, her büyük karar arifesinde olduğu gibi Dargo Mescidine kapanır ve Rabbi ile baş başa kalır. Bir karar vermesi gerekecektir. En hafifi yüz kırbaç olan cezadan oluşan harp kanunlarını uygulasa, uygulayacağı kişi canından da çok sevdiği annesi olacaktı. Uygulaması ve avulların istediğini kabul etse, hem sağlamış olduğu Kafkas birliğinin parçalanması gibi bir tehlikesi ortaya çıkacak, hem de annesi olduğu için harp kanunlarını uygulamayarak daha önce cezalandırdıkları kişilere karşı adaletsizlik etmiş olacaktı.

Sahne: Dargo Mescidinin bahçesi. Arka tarafta Dargo Mescidi. Şeyh Şamil tam üç gündür mescittedir. Mescidin etrafında çam ağaçları. Fonda kuş civıltıları ve yer yer öten horoz sesi duyulur. Sahne yavaş yavaş aydınlanır, ancak loş kalır. Cami imamı gelir ve bahçede ezan okumaya başlar. Sabah ezanı okunurken cemaat de birer ikişer gelir ve bahçede saf tutar, daha sonra sabah namazını kılarlar. Namazdan sonra dağılmayıp sağlı ve solu oturarak bahçede Şeyh Şamil'in dışarı çıkmasını beklerler. Gözler mescidin kapısına çevrilmiştir, acaba Şeyh Şamil bugün dışarı çıkar mı diye.

Hacı Murat - İmamımız, Şeyh Şamil üç gündür mescittedir. O gün bu gündür ne bir şey yer ne bir şey içer. Evlerden getirip şu kapının önüne koyduğumuz yiyeceklere dokunmadığı için hepsini geri götürdük. Korkumuzdan içeri de giremiyoruz. İnşallah başına bir şey gelmez.

Oradakiler - İnşallah.

Hacı Murat - İmamımız güçlüdür. Bir şey olacağını zannetmem. Lakin üç gün aç ve susuz ne yapar. (Ellerini göğe kaldırır ve dua eder) Ya Rabb, sen imamızın müşkülünü hallet, ona ve bizlere yardım et.

Oradakiler - Amiiinn.

Ahverdil - Sen ki ya Rabb, müşkül-leri gidericisin. İmamızın kalbini kemiren bu müşkülü de gider ya Rabb.

Oradakiler - Amiiinn.

Tašo Hacı - Ya Rabb, imamımız senin evin sayılan şu mescidimizde, muhterem valideleri de hanelerinde üç gündür zindandalar ya Rabb. Sen ki darda kalan kullarına yardım edensin ya Rabb. İmamızın kalbi sana ayandır ya Rabb. Sen imamıza bir çıkış yolu ihsan eyle eyy ulular ulusu Allah'ım.

Oradakiler - Amiiinn.

Şuayib Molla - Allah (CC) kerim ve rahimdir. Merhametlilerin en merhametlisidir. Hiçbir kulunu darda bırakmaz. İmamımızı da bırakmayacaktır. (Birden heyecanlanır. Sesini biraz yükselterek) Durun, mescidin kapısı açılıyor. Bakın, bakın, evet kapı açılıyor, kapı açılıyor.

Dargo Mescidinin kapısı yavaş yavaş açılır. Yorgun ve bitkin olduğu her halinden belli olan Şeyh Şamil kapıda görünür. Bir iki adım atar ve durur. Naipleri kalkıp etrafında el pençe olurlar.

Oradakiler - Allah'ım sana şükürler olsun.

Nur Muhammed - Ya imam mescide kapanalı tam üç gün üç gece geçti. Bu üç gün içerisinde ne bir şey yediniz ne de bir yudum su içtiniz. Görüyorum ki çok halsiz düştünüz. Müsaade edin sizi sırtıma alıp hanenize götürüyüm. Birkaç gün istirahat edip kendinize gelin.

Hitinav Hacı - Evet şeyhim. Nur Muhammed doğru söyler. Şöyle biraz istirahat etseniz, kendinize gelseniz.

Naipleri Şey Şamil'i sırtlamak onu evine taşımak için hamle yaparlar. Lakin, Şeyh Şamil eliyle durun anlamında bir işaret yaparak naiplerini durdurur.

Şeyh Şamil - Eyy benim vefakâr naip-lerim. Ahverdil, Tašo Hacı, Şuayib

Molla, Nur Muhammed, Hitinav, Şahmerdan, Hacı Murat.

Oradakiler - Emredin ya imam.

Şeyh Şamil - (*Halsiz ve bitkin bir sesle*) Sağ olun, var olun. (*Elini kalbinin üzerine götürerek*) Evet, yüreğim yaralıdır. Öyle bir yara ki üç günde yedi bitirdi beni. Şu kalbime bir Rus mermisi saplansaydı, şu göğsümü bir Rus güllesi parçalasaydı bu kadar acı veremezdi.

Evet, yorgunum can dostlarım, hem de çok yorgun. Lakin, şimdi vakit dinlenme vakti değildir. Naip-lerim, benim her biri aslan parçası kıymetli kumandanlarım, en son kahpe Rus askerini bu cennet vatanımızdan kovmadan istirahat etmek artık bize haramdır.

Ben ki imamınız olarak, yüreğimi ta derinden yaralayan bu zehirli oku sineme splayanlara vereceğim cezayı düşünmek, töremize, yüce Rabbimin rızasına ve yürüttüğümüz azatlık harbinin kanunlarına uygun bir karar almak için üç gündür mescitte, Rabbimin huzurundayım.

Oradakiler - Biliriz ya imam, öyledir.

Şeyh Şamil - Rabbinin divanına duran yemeyi, içmeyi neylesin. Üç gün boyunca gece ve gündüz Rabbime yalvardım, göz yaşları döktüm. Göz yaşı döktüm ki yüreğim ağır basıp da muhterem validem lehine bir karara varmayayım. Hata yapmayayım.

Ahverdil - Ya imam, Allah (CC) senden razı olsun. Sen ki şimdiye kadar verdiği kararlarda Allah'ın rızasını gözettiğin için şimdiye kadar hata yapmadın.

Valideniz şeyhim, bizim de validemiz olan o muhterem kadın, Çeçenistan'ımızdaki binlerce kalbi yaralı validelere tercüman olmak niyetiyle konuyu size açtığından bu yana o da sizin gibi elemlere gark olmuştur...

Hacı Murat - Evet şeyhim. Valideniz de çekebileceği acıların en acısını çekiyor. O da sizin gibi perişan

olmuştur. Şeyhim, kendinize ve validenize merhamet edin.

Şuayib Molla - Vallahi inanmazdım, billahi inanmazdım. Deseler ki koca Dağıstan aslanı, Kafkas kartalı kahpe Rus'a Kafkasları cehenneme çeviren, dünyayı dar eden İmam Şamil bir söz üzerine çökecek, inanmazdım.

Duvarı nem, insanı gam göçürür demişler. Naip karındaşlarımın da söylediği gibi şeyhim, siz de valideniz de yeterince ıstırap çektiniz. Madem istirahat etmeyi murat eylemiyorsanız işte naip-leriniz, bir lahza dahi beklemeyip Rus keferelerinin üzerine atılmak için emirlerinize amadeyiz şeyhim.

Oradakiler - (*Ellerini bellerindeki kılıçların kabzasına doğru götürürler. Yüksek sesle*) Emredin ya imam, emredin hemen sefere koyulalım.

Şeyh Şamil - Eyy benim mert, cesur gözü pek ve de merhametli naip-lerim. Allah (CC) hepinizden razı olsun. Eyi bilirsiniz ki Allah (CC) rızası uğrunda başlattığımız Kafkasya'mızın azatlık mücadelesinde muzaffer olmak için bazı kanunlar koymuşuz.

Oradakiler - Biliriz ya imam.

Şeyh Şamil - Bu kanunlar, umum Kafkasya halkı içinde düşmanın satvetine aldanan, düşmanın çokluğundan ve dahi topundan ve tüfeğinden korkan bazı zayıf imanların, ayrıca Rus kafirlerine karşı giriştiğimiz mücadelemizi muzafferiyetle bitireceğimizden şüphe edenlerin hataya düşmelerini önlemek için vaz edilmiştir.

- Rus sürüleri ile boğuştuğumuz müddet zarfında bu kanunlar herkes için geçerlidir. Bu konuda merhamet büyük marazlar doğurur. Bu kanunları ihlal eden bedbahtlar gereken cezaları çekmiştir, çekecektir de. Bu bedbaht anam dahi olsa...

Orada bulunanlar şaşırır. Heye-

canları hareketlerine yansır, eyvah ne yapacağız gibisinden şaşkın şakin önce birbirlerine bakar, daha sonra dönüp Şeyh Şamil'e bakarlar.

Şeyh Şamil - Evet, bu bedbaht anam dahi olsa cezasını çekecektir. (Senin tonunu iyice artırır ve ünlenir) Anamı gaflete düşürenler nerededir? Beklemelerini söylemiştim. Tez buraya geleler.

Hacı Murat - Burada, arkada beklerler ya imam. Emriniz üzerine avullarına geri dönmelerine müsaade etmedik. Misafir konağında ağırladık. (Bir eliyle arkada duran iki kişiye gelin işareti yapar)

Şeyh Şamil beklesinler dediği için üç gündür köy konağında ağırlanan Hazım Molla ve Tepi, korkarak iki büklüm öne çıkar, Şeyh Şamil'in önünde el pençe dururlar.

Hazım Molla - Muhterem validenizi gaflete düşüren biziz ya imam. Buradayız. Cee, cee, cezamız neyse çek, çek, çekmeye razıyız.

Şeyh Şamil - Demek anamı gaflete düşürenler sizlersiniz. Bre gafiller, siz harp kanunlarımızı bilmez misiniz ki gelip de anamı kandırır da huzuruma gönderirsiniz.

Hazım Molla - Bii, bii, biliriz ya imam. Laa, laa, lakin bii, bii, bizim, avullarımızın ii, ii, içinde bulunduğu durum bii, bizi bö, böyle bir karar almaya mecbur etti ya imam.

Şeyh Şamil - (Yavaşça sahnenin önüne doğru ilerler) Yaa, demek öyle! Siizz, Ruslarla geçici bir mütareke yapmayı istersiniz, öyle mi?

Hazım Molla - Eee, eee, evet ya imam...

Şeyh Şamil - Mollaa, Mollaa, mütareke yapmak istediğiniz bizim ezeli ve ebedi düşmanımız olan Rus'tur. Bilmez misin ki onlar için mütareke ya da harp fark etmez. Yeter ki güçlü olsunlar.

- Saldırırlar Molla, saldırırlar. Sen de

eyi bilirsin ki Rus her daim saldırır, yakar, yıkar ve hep kan döker. Kadın veya erkek, yaşlı veya genç dinlemez önüne çıkan herkesi öldürür.

Hazım Molla - Bii, bii, biliriz ya imam.

Şeyh Şamil - (Yavaşça Hazım Molla ve Tepi'nin yanına doğru ilerler) Ruslarla mütareke yaparak kendinizi koruyacağınızı mı zannediyorsunuz? Böyle düşünüyorsanız gaflettesiniz Molla, hem de çok büyük bir gaflette.

Bu kararınıza sebep olarak avullarınızın savunmasız olduğunu, bizim de her avula yetişemeyeceğimizi söyler durmuşsunuz.

Hazım Molla - Affedin ya imam, affedin...

Şeyh Şamil - Mollaa, Mollaaa, bilmez misin ki insanın göğsündeki iman alınır bir kala mıdır? Mollaa, Mollaaa, iman öyle bir kaladır ki onu ne top sindirebilir ne de bir gülle. Velev ki Rus'un o muazzam topları dahi olsa.

Oradakiler - Doğru söylersin ya imam, doğru söylersin.

Şeyh Şamil - (Tekrar sahnenin önüne doğru ilerler) Lakin göğüslerinde iman olmayanları ya da imanı zayıf olanları iç içe surlarla çevrili en muhkem kalalara da koysanız yine de savunmasızdırlar.

Oradakiler - Yine doğru dedin ya imam, imanı olmayana kalalar neylesin...

Hazım Molla - (Bir iki adım Şeyh Şamil'e yanaşır) Haklısın ya imam. Affedilmez bir kusur işledik. İşte boynumuz. Vur bir kılıç darbesiyle uçur istersen. Lakin bizi imansızlarla, imanı zayıf olanlarla bir tutma. Biz sade...

Şeyh Şamil - (Bu sırada yavaşça Hazım Molla'ya döner ve daha sözünü tamamlamadan) Mollaa, Mollaaa, tamam sizi imansızlarla ya da imanı zayıflarla aynı kefeye koymayayım. Peki ya düşmandan korkmak niye?

Hazım Molla - Haşa, düşmandan da korkmayız ya imam. Lakin, onların sayıları bizden kat kat fazla, silahları da desen öyle. Hani dedik ki...

Şeyh Şamil - Mollaa, Mollaaa, Müslüman düşmanının sayısının çokluğundan, top ve tüfeğinin fazla olmasında korkar mı?

Hazım Molla - Koo, koo, korkmaz ya imam...

Şeyh Şamil - (Yavaşça oradakilere doğru ilerler) Sizler de çok iyi bilirsiniz ki Müslüman için korkulacak tek şey imanının zayıflığı ve zor durumlarda yeise düşmektir.

Oradakiler - Biliriz ya imam...

Şeyh Şamil - (Tekrar Hazım Molla ve Tepi'nin yanına doğru ilerler) Molla, Müslüman asla yeise düşmez, ümidini yitirmez. Çünkü Allah (CC), var gam yok...

Oradakiler - Allah (CC), var gam yok!

Şeyh Şamil - (Sahnenin önüne doğru ilerler) Sizler de çok iyi bilirsiniz ki iman zayıflığından, düşmandan korkup yeise düşmekten daha büyük düşman olamaz. Biz müminlerin yardımcısı Allah'tır. Yardımcısı Allah (CC) olanın karşısına bırakın Rus gavurunu tekmil dünya çıksa ne gam.

Oradakiler - Allah (CC) var, gam yok!

Şeyh Şamil - İşte düşman da bunu bildiğinden Müslümanın iradesini çözenin yollarını arar. Savunmasız köylere saldırması bundandır. Yegâne güç ve kudret sahibi olduklarını yaymak istemeleri bundandır. Düşünün, sakinleri yeis içindeki insanlardan oluşan avulların çoğalmasa kime hizmet eder?

Devam Edecek

Kalbin Yarası Kibirdir

D E N E M E | Ranâ Temiz

Resimleme: Beyda Şen

Kalbin yarası kibirdir. Kalp iyileşmeye meyillidir. Kibirden arındığında, biran tüm o telaşlarının, konuşulanların, koşturduklarının, duyduklarının hatta sustuklarının içinin boşlukla dolu olduğunu idrak ediyor insan. İlk kez bir boşluğun kalbe nasıl ağır geldiğine şahit oluyor. Aslında boşluğu bile ne ile doldurması gerektiğini anlıyor. Tıpkı “boş zaman kavramı” gibi... İyi bakın. Tekrar bakın. Boş değildir o. İlla ki doludur ama ne ile? Kendinizi dinleyin. Sayın Kendiniz asla boş konuşmaz. Kalbinizin yarısından çok, varası vardır. İyiliğe, güzelliğe...

Suyu Kulaçlarının Arasına Alabilmelisin

Suyun üzerinde durabilmek sakinlik, metanet ve suyla senkronize olarak mümkündür. Bunun aksine hızlı hızlı çırpınarak var gücünle çabalasan da dibe vurabilirsin bazen. Çünkü bu yüzmek değildir. Fakat her çırpınışın bir hikâyedir. Haklısın. Yine de meselen yol alabilmekse şayet, suyla iyi geçinmeyi öğrenebilmeli, onu karşına değil kulaçlarının arasına alabilmelisin. Tıpkı hayat gibi...

Güzelliğe Kapılar Açmak

Güzel kapılar açılmasından ziyade güzelliğe açılan kapılar dilemeliyiz belki de. Hatta daha önemlisi bir kapı açıldığında, bizim için en güzelinin o olduğuna inanmalıyız. Tüm mesele bu... güzeli nerede aradığın.

Konmayı Bilmek

Bir yere konabilmek bir yetidir ve öğrenilir. Sen konmakla kalma bir yerde mutlaka konakla. Yuvan olsun bir yer. Özün olsun orası, hep geri dönmek istediğin. Ama sen konduğun yerden, doğru zamanda uçabilenlerden ol. Göreceğin, konmayı hayâl edeceğin ve vakti geldiğinde konacağın çok yer var. Özün, yuvansa eğer, ne uçmak ne de konmak korkutmaz seni. Yuvanı hep kanatlarında taşırsın. Öyleyse tüm gök senin, tüm gök sensin.

Evvela Kendini Bulmak

Bir puzzle bu. Önce “ben” parçasını koyuyorsun mu-kavvaya, sonra bakıyorsun tüm parçalar yerine oturmuş. Mesele, evvela kendini bulmak...

Yanılsama

Çok değiştiğini düşündüğün yerlerde aynı kalanlara tutunup devam etmeye çalışıyoruz. İnsanda da hayatta da...

Değişmek

Değişmek; kendi içinde bambaşka birini keşfetmek gibi. Kısa bir beş çayında onu tanımaya çalışmak, tanıdıkça şaşırma gibi. Esasen insanın kendisine yaptığı illüzyon gösterisi gibi, sahnede sen, seyirci sen.

Destanlar Burcu'ndaki Şair

VEFA | Hayrettin Durmuş

Resimleme: Ahmet Alp

Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu 1992 yılının 21 Ağustos'unda vefat etmişti. "Malazgirt Marşı" şiirinde söylediği gibi "Aylardan Ağustos, günlerden Cuma" idi. Yaşadığını yazan, yazdığını yaşayan şairlerden olduğundan mıydı bu tevafuk?

Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu'nun şairler arasındaki yeri bambaşkadır. O bir destan şairidir. "Bozkurtların Ruhı" ile yola çıkar "Gençosman", "Kürşad" ile birlikte "Malazgirt Destanı" na varır. "Kopuzdan Ezgiler" söyler bize. "Salur Kazan", "Boğaç Han" derken "Destanlarda Uyanmak" nasip olur. "Destanlar Burcu"na varan şair "Alp Erenler Destanı"nı söyledikten sonra uçar bu âlemden. Ardında binlerce yıldır söylenen taptaze destanlar bırakır. Gideceği yeri iyi belirlemiştir şair. Onun için yolu "Destanlar Burcu" na çıkar. Hep aynı yere vurmuştur kazmayı. Doğu Türkistan'a, Kerküke, Afganistan'a yansa da içi, "Anası Dursun demiş/ Durmaz gider Önkuzu..." de-

yip unutmaz şehidi. "Men Süleyman Özmen'em" diye haykırsa da "Asr-ı saadette sandım kendimi/ Namaza durunca Müslüman zenci" diyerek mutlu çağlara olan özlemine dile getirir. Onun için "ağıt" yoktur lügatinde. Nara vardır, kös vardır, zafer sevinci vardır ve yüreğinde destanlar çağlamaktadır.

Yeryüzü Koçyiğidin Er Meydanı

"Vatan oğul... bayrak oğul... devlet oğul... can oğul! /Sevmek nedir? Bunu bilen âşıklara Bismillâh..." diyerek aşkla çeker besmeleyi ve Pir-i Türkistan Hoca Ahmet Yesevi'nin diliyle verir bize öğüdünü:

"Gazi Alp-Erenler işe koyulun /
Gayri söze vakit az verilmeli
Bidevi atlara rüzgârca soluk /
Ve yıldırımlarca hız verilmeli
Şanlı kitap önderiniz kılındı/
İman, sancak gönderiniz kılındı
İklim-i Rûm, minderiniz kılındı /
Ol mindere kavi diz verilmeli
Kartal yuvasıdır Söğüt'te burçlar/
Devletin zirhudır sınırda uçlar
Gazi Osmanlara zağlı kılıçlar/
Yunus Emrelere dil verilmeli."

"Şu yeryüzü er meydanı /
Gönül sevmez her meydanı/
Yüreksize yorgan döşek/
Koç yiğide ser meydanı..."

Bu şiiri okuyunca birçoklarınızın "Er meydanına vardım/ Milletim gelir diye/ Nasıl haberin almışsa/ Koç yiğitler hep orda... diye mırıldandığınızı duyar gibiyim..."

Arif Nihat Asya "Çelebiler çekilip haremelerde kışlasın" diyordu, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu da "Yüreksize yorgan döşek/ Koç yiğide ser meydanı" diyor. Öyle ya destan yazmak kolay mı? Behlül ü Dâna'nın Harun Reşid'e söylediği rivayet edilen "Yatakta Allah mı aranır?" sözünün hikâyesi meşhurdur. Destan yazmak için de yeryüzünü er meydanı bilmek gerek... Oğuz Kağan "Gök çadırımız güneş bayrağımız olsun" sözüyle muhteşem bir hedef göstermiyor mu?

Atalarımız Nasıl İnsanlardı?

"Bize atalarını anlat. Nasıl bir millet olduğunuzu söyle? Neler yaptınız binlerce yıldır?" deseler bu sorunun cevabını vermek için onlarca cilt kitap yazmak gerekebilir ama şair bir şiirle veriyor cevabı bize. Merak edenler için cevabın "Destanlar Burcu" kitabında olduğunu söyleyelim. 186. Sayfada aradığınızı bulacaksınız. Hadi işinizi kolaylaştırıp şiirden bir bölümü tadımlık olarak sunalım size. Bu vesile ile destan şairimiz Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu'nu rahmetle anıyoruz.

"Ulaşırdı nal sesleri /
Altay'lardan Tuna'ya
Uzanırdı kılıçları /
İstanbul'san Sina'ya
İnsanlığı yerden alıp/
Yükselttiler manaya...
Özde melek, yüzde melek/
Gözde birer devdiler
Devcesine kükrediler/
Devcesine sevdiiler..."

Şimdi sıra bizde... İnsanlık; gelecek çağlar için destan yazacak idealist gönül erlerini bekliyor.

“Gazi alperenler işe koyulun
Gayrı söze vakit az verilmeli
Bidevi atlara rüzgarca soluk
Ve yıldırımlarca hız verilmeli”

- Adalet Gecikmez Tez Verilmeli -

N i y a z i Y ı l d ı r ı m G e n ç o s m a n o ğ l u

1 9 2 9 - 2 2 A ğ u s t o s 1 9 9 2

E l a z ı ğ - İ s t a n b u l